PRIMĂRIAMEA

CONSILIUL MUNICIPAL CHIȘINĂU ÎN CIFRE

ȘI LITERE

[RAPORT PRIVIND ACTIVITATEA CONSILIULUI MUNICIPAL CHIȘINĂU ȘI A CONSILIERILOR MUNICIPALI ÎN 2017]

CHIȘINĂU 2018

CUPRINS

DESPRE PROIECT [Introducere] ..... p. 4

DE CE UN RAPORT DE ACTIVITATE A CONSILIULUI MUNICIPAL? [Necesitate] ..... p. 4

DE UNDE CIFRELE? [Metodologie] ..... p. 6

MAI PE SCURT [Sumar executiv] ..... p. 10

CIFRE DESPRE:

1. Consiliul Municipal Chișinău ..... p. 12
2. Ședințele Consiliului Municipal Chișinău ..... p. 16
3. Prezența consilierilor la ședințele Consiliului Municipal Chișinău ..... p. 19
4. Deciziile Consiliului Municipal Chișinău ..... p. 22
5. Fracțiunile din Consiliul Municipal Chișinău
   - PSRM ..... p. 26
   - PL ..... p. 28
   - PPEM ..... p. 30
   - PCRM ..... p. 32
   - PN ..... p. 34
6. Consilierii fără fracțiune
   - Adrian Culai (PLDM) ..... p. 36
   - Liviu Oboroc (PD) ..... p. 38
   - Ion Ștefăniță ..... p. 40
   - Ghenadie Dumanschi ..... p. 42
   - Oleg Onișcenco ..... p. 44

E BINE SĂ ȘTIM [Observații] ..... p. 46

E BINE SĂ FACEM [Concluzii și recomandări] ..... p. 50

FĂRĂ COMENTARII ..... p. 54

CIFRE PENTRU SCEPTICI [Anexe] ..... p. 60

DESPRE PROIECT

[Introducere]

PRIMĂRIAMEA este o comunitate a cetățenilor care doresc un Chișinău confortabil, accesibil și frumos. Lansat în martie 2016, proiectul promovează ideea unui oraș mai bun, în care autoritățile consultă cetățenii atunci când stabilesc priorități, dezvoltă și implementează politici publice. Democrația este un efort continuu, care nu se limitează doar la ziua votării. Cooperarea sistematică între politicieni și cetățeni, transparența decizională și soluționarea priorităților orașului sunt elemente fundamentale ale acesteia.

Prin intermediul platformei **www.primariamea.md** prezentăm activitatea autorităților municipale într-un mod mai accesibil, care să provoace interesul chișinăuienilor. Odată ce locuitorii capitalei vor urmări activitatea celor pe care i-au ales și se vor implica în procesele decizionale, eficiența acestora se va îmbunătăți. Noi vrem să contribuim la asigurarea unei colaborări eficiente și transparente între chișinăuieni și autoritățile municipale.

DE CE UN RAPORT DE ACTIVITATE A CMC?

[Necesitate]

Chișinăuienii aleg o dată la patru ani un primar și 51 de consilieri municipali. Împreună ei asigură administrarea publică a municipiului. Deseori, în vizorul public ajung doar scandalurile, care nu neapărat reprezintă prioritățile locuitorilor, sau știrile despre activitatea primarului. Este adevărat că atribuțiile primarului sunt multe. Totuși, Consiliul rămâne a fi autoritatea reprezentativă și deliberativă a populației municipiului Chișinău. Consilierul municipal are suficiente pârghii prin care poate și trebuie să reprezinte la orice nivel al administrației publice interesele celor care l-au ales.

Legea ne amintește că „alesul local este dator să fie demn de încrederea alegătorilor”[1]. Transparența în activitate este unul din principalele elemente de la care începe construcția relațiilor de încredere și colaborare între autorități și cetățeni. Doar atunci când cetățeanul știe cu ce se ocupă cei pe care i-a ales să îi reprezinte interesele și care sunt rezultatele activității acestora, el poate aprecia alegerea făcută și acorda sau nu votul pentru următorul mandat. Rezultatele oricăror politici publice menite să soluționeze problemele locuitorilor trebuie comunicate de autoritățile publice locale, iar consilierii trebuie să prezinte periodic și informații despre rezultatele activității lor.

Am solicitat în repetate rânduri de la consilierii municipali informații despre activitatea lor. Am vrut să aflăm chiar de la ei care sunt principalele realizări din 2017, câte proiecte de decizii și consultări publice au inițiat, la câte întâlniri cu cetățenii au participat, ce acțiuni au întreprins în baza sesizărilor din partea cetățenilor, care sunt prioritățile pentru anul 2018 etc. Din păcate, niciunul dintre consilieri nu ne-a răspuns la întrebările formulate. Unicul ales municipal cu care am reușit să discutăm despre activitățile sale în anul 2017 a fost consilierul neafiliat Ion Ștefăniță, care ne-a povestit la general despre inițiativele sale.

Cu toate acestea, **PRIMĂRIAMEA** a monitorizat, studiat și a sintetizat activitatea din anul 2017 a aleșilor locali într-un raport de activitate a Consiliului Municipal Chișinău. Acesta include date privind participarea consilierilor la ședințe, modalitatea de pregătire și desfășurare a acestora, numărul de subiecte examinate, proiecte de decizii prezentate de consilieri în timpul ședințelor, dar și alte informații relevante. Noi vrem ca aleșii noștri să fie demni de încredere și, din acest motiv, stăm cu ochii pe ei. Venim și cu recomandări, cu speranța că la anul va fi mai bine.

1. Legea nr. 768 din 02.02.2000 privind statutul alesului local

DE UNDE CIFRELE?

[Metodologie]

Raportul este o sinteză a activității Consiliului Municipal Chișinău realizată în baza rapoartelor de monitorizare a ședințelor Consiliului elaborate de către echipa proiectului, reflectate pe platforma www.primariamea.md, a proceselor verbale ale ședințelor CMC prezentate de secretarul Consiliului la solicitarea PRIMĂRIA**MEA**, a informațiilor plasate pe pagina oficială a primăriei municipiului Chișinău, a informațiilor prezentate de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat la solicitarea noastră, a informațiilor oferite de către consilierii municipali, dar și a celor apărute în mediul online.

Prezentarea activității Consiliului Municipal Chișinău a fost realizată în baza mai multor indicatori:

Încercările de desfășurare a ședințelor: s-au luat în calcul toate dispozițiile de convocare a ședințelor, anunțurile plasate pe site-ul primăriei privind convocarea/continuarea ședințelor, anunțurile făcute publice de consilierii CMC prin intermediul rețelelor de socializare. Datele acestora sunt prezentate în Anexele 1 și 3.

Numărul de ședințe desfășurate: s-a calculat numărul de ședințe convocate în anul 2017 la care s-a întrunit cvorumul necesar pentru a se desfășura. Datele acestora sunt prezentate în Anexa 1.

Zilele de ședință: s-a calculat numărul de zile pe parcursul cărora s-au desfășurat ședințele convocate. Datele acestora sunt prezentate în Anexa 1.

Durata zilelor de ședință: a fost calculată în baza cifrelor indicate în procesele verbale ale ședințelor și a transmisiunii video a ședințelor CMC.

Ședințele întrerupte din motiv că una din fracțiuni a părăsit sala: în baza proceselor verbale și a monitorizării ședințelor CMC, au fost identificate cazurile în care fracțiunile, în semn de protest, au părăsit sala de ședință sau nu s-au întors după pauzele anunțate, astfel provocând întreruperea ședinței din cauza numărului insuficient de consilieri prezenți în sală pentru continuarea ședinței.

Prezidarea ședințelor: s-a calculat la câte ședințe au fost aleși în calitate de președinte reprezentanți ai fracțiunilor și consilierii fără fracțiune. Datele acestora sunt prezentate în Anexa 1.

Prezența fracțiunilor la ședințele CMC: datele au fost colectate din listele consilierilor prezenți, anexate la procesele verbale ale ședințelor CMC desfășurate în anul 2017. Prezența fracțiunii per ședință reprezintă raportul dintre numărul de consilieri prezenți și numărul de mandate deținute de fracțiunea respectivă în momentul desfășurării ședinței, prezentat procentual. Cifra finală constituie media aritmetică a prezenței fracțiunii la toate zilele de ședință din 2017, prezentate în Anexa 2.

Prezența nominală a consilierilor la ședințele CMC: datele au fost colectate din listele consilierilor prezenți, anexate la procesele verbale ale ședințelor CMC desfășurate în anul 2017. Cifra finală reprezintă raportul dintre numărul de ședințe la care consilierul a fost prezent și numărul total de ședințe care au avut loc în perioada în care acesta a deținut mandatul de consilier, prezentat procentual. Datele privind prezența nominală a consilierilor sunt prezentate în Anexa 4.

Numărul de chestiuni examinate: în baza proceselor verbale și a monitorizărilor, au fost calculate toate proiectele de decizii, prezentările de informații care au fost examinate de consilieri în timpul ședințelor CMC pe parcursul anului 2017.

Numărul de decizii aprobate: în baza proceselor verbale și a monitorizărilor, a fost calculat numărul total de proiecte de decizii care au obținut numărul necesar de voturi pentru a fi adoptate.

Numărul de proiecte de decizii respinse: în baza proceselor verbale și a monitorizărilor, a fost calculat numărul de proiecte de decizii care nu au acumulat numărul necesar de voturi pentru a fi adoptate.

Numărul de proiecte de decizii transmise spre reexaminare: în baza proceselor verbale și a monitorizărilor, a fost calculat numărul proiectelor de decizii pe care consilierii au decis să le transmită spre reexaminare, din diverse motive.

Proiecte de decizii prezentate în plenul CMC: în lipsa informației publice referitoare la proiectele de decizii inițiate de consilieri, s-a calculat, în baza monitorizării ședințelor, câte proiecte au prezentat consilierii la ședințele Consiliului Municipal Chișinău. Datele sunt prezentate în Anexa 6.

Datele privind legalitatea deciziilor aprobate de CMC au fost prezentate de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, la solicitarea PRIMĂRIA**MEA**.

Datele privind deciziile făcute publice au fost colectate de pe site-ul oficial al primăriei municipiului Chișinău.

Numărul de proiecte asupra cărora fracțiunea/consilierii fără fracțiune s-au expus prin vot: în baza monitorizării transmisiunilor video a ședințelor CMC, a fost calculat numărul total de proiecte de decizii la votarea cărora reprezentanții fracțiunii/consilierii fără fracțiune au participat. Datele respective sunt prezentate la Anexa 5.

Proiecte susținute: în baza monitorizării transmisiunilor video a ședințelor CMC, a fost calculat numărul total de proiecte de decizii pentru care reprezentanții fracțiunii/consilierii fără fracțiune au votat PRO.

Proiecte respinse: în baza monitorizării transmisiunilor video a ședințelor CMC, a fost calculat numărul total de proiecte de decizii pentru care reprezentanții fracțiunii/consilierii fără fracțiune au votat CONTRA.

Abțineri: în baza monitorizării transmisiunilor video a ședințelor CMC, a fost calculat de câte ori reprezentanții fracțiunii/consilierii fără fracțiune s-au abținut de la votarea unor proiecte de decizii.

Informația disponibilă public este însă limitată și incompletă: votul electronic nu este implementat, iar proiectele de decizii și deciziile finale nu sunt întotdeauna publicate sau sunt publicate cu întârziere, haotic. Tergiversarea implementării sistemului electronic de vot, care a fost aprobat încă în anul 2016, face ca procedura votului să fie anevoioasă și deseori imprecisă. Iar asta duce la cifre greșit anunțate de președintele de ședință sau erori în procesele verbale ale ședințelor.

PRIMĂRIA**MEA** a adresat o serie de întrebări fracțiunilor și consilierilor municipali privind activitatea acestora în 2017. Din motiv că nici consilierii nu ne-au oferit date exacte despre activitățile inițiate și rezultatele acestora și nici secretarul CMC nu a fost foarte receptiv la solicitările noastre în acest sens, iar informații oficiale publice despre unele aspecte nu există, cifrele prezentate în raport nu pretind a fi absolute. Acestea sunt rezultatul efortului a câtorva chișinăuieni care, din cauza lipsei proceselor transparente în CMC, își petrec serile și weekend-urile numărând prezența și voturile consilierilor și analizând procesele verbale ale ședințelor.

PRIMĂRIAMEA

PE SCURT
[Sumar executiv]

CONSILIUL MUNICIPAL CHIȘINĂU ÎN CIFRE și litere reprezintă o analiză a activității Consiliului Municipal Chișinău și a aleșilor locali în anul 2017 și include date privind participarea consilierilor la ședințe, modalitatea de pregătire și desfășurare a acestora, numărul de subiecte examinate, proiecte de decizii prezentate de consilieri în timpul ședințelor și alte informații relevante despre activitatea consilierilor municipali.

Pe parcursul anului 2017 consilierii au avut **43 de tentative** de a se întruni în ședințe, dintre care 30 au fost reușite. Prezența medie la cele **30 de zile de ședință** a fost de **80,85%**. În total consilierii au stat în ședință **peste 100 de ore**, încasând pentru aceasta suma de **1,138 milioane de lei**.

În cadrul ședințelor, consilierii au examinat peste **900 de subiecte**, majoritatea fiind cu caracter funciar sau de locațiune a încăperilor. Din cele 900 de chestiuni examinate în ședințele CMC, **42 au fost propuse de consilierii municipali**. Aleșii locali au aprobat peste 700 de decizii. Nu toate deciziile însă au trecut de controlul de legalitate efectuat de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat. **134** dintre deciziile adoptate au fost calificate drept **ilegale**, iar pentru **126** dintre ele s-au inițiat **acțiuni în judecată**.

În baza monitorizării ședințelor și activității consilierilor, au fost identificate mai multe **practici care contravin principiilor de transparență și bună guvernare**: (1) nu există informații oficiale publice suficiente și ușor accesibile despre consilierii municipali; (2) mecanismul actual de prezentare a informațiilor privind inițiativele din Consiliul municipal nu încurajează participarea cetățenilor la procesele decizionale; (3) pregătirea materialelor pentru ședințe este deficitară; (4) procedura de vot este anevoioasă, iar numărarea voturilor - imprecisă; (5) consilierii au restanțe la capitolul disciplină.

Mai mult, **consilierii municipali sunt reticenți în a furniza informații privind activitatea lor**. O singură fracțiune își prezintă public raportul anual de activitate. PRIMĂRIA**MEA** a solicitat în repetate rânduri de la consilieri informații despre activitatea lor. Din cei 51 de aleși municipali, un singur consilier a fost dispus să prezinte informații privind activitatea sa în 2017.

Doar prin transparență și încredere se poate construi un dialog între cetățeni și aleșii locali. Doar atunci când cetățeanul știe cu ce se ocupă cei pe care i-a ales să îi reprezinte interesele și care sunt rezultatele activității acestora, el poate aprecia alegerea făcută și acorda sau nu votul pentru următorul mandat. În acest scop, au fost formulate o serie de **recomandări**: (1) plasarea pe site-ul oficial al primăriei a pozelor, datelor de contact, orele de audiență, rapoartele anuale de activitate, declarațiile de avere și interese personale, proiectele de decizii inițiate, prezența la ședințe, consultările publice organizate și alte informații relevante despre fiecare dintre consilieri; (2) revizuirea mecanismului actual de evidență și plasare pe site-ul primăriei a proiectelor de decizii și deciziilor CMC; (3) responsabilizarea persoanelor care elaborează proiectele de decizii; (4) implementarea sistemului de vot electronic, prin care cetățenii să cunoască cum votează aleșii lor; (5) utilizarea cât mai eficientă a timpului alocat ședințelor.

În calitate de aleși locali, consilierii municipali sunt responsabili pentru deciziile adoptate și activitatea desfășurată față de cetățenii pe care îi reprezintă. De aceea, raportarea constantă către cei care le-au oferit votul este absolut necesară. Încurajăm consilierii să utilizeze cât mai multe metode de comunicare, de la rețelele de socializare, conferințe de presă la mersul din ușă în ușă și întâlniri cu locuitorii capitalei. Iar periodic, să sintetizeze rezultatele obținute în **rapoarte publice de activitate**.

Actualul Consiliu Municipal Chișinău s-a format în urma alegerilor locale din iunie 2015. Consiliul a fost ales pentru un mandat de 4 ani în următoarea componență: PSRM - 19 consilieri, PL - 17 consilieri, PPEM - 6 consilieri, PCRM - 3 consilieri, PN - 3 consilieri, PLDM - 2 consilieri, PD - 1 consilier. Pe parcursul activității, componența CMC a suferit modificări, unii consilieri părăsind formațiunile politice pe listele cărora au acces în CMC sau fiind excluși din acestea. Astfel, la sfârșitul anului 2017 Consiliul Municipal Chișinău avea următoarea structură: 5 fracțiuni (PSRM - 19 consilieri, PL - 17 consilieri, PPEM - 5 consilieri, PN - 3 consilieri, PCRM - 3 consilieri), 2 consilieri fără fracțiune (reprezentanți ai PD și PLDM) și 2 consilieri neafiliați.

CIFRE DESPRE:

1. CONSILIUL MUNICIPAL CHIȘINĂU

Consilierii municipali reprezintă interesul cetățenilor în organul legislativ al autorității publice locale - Consiliul municipal. Ei identifică prioritățile locuitorilor, apoi, împreună cu funcționarii din Primărie, dezvoltă politici pentru ca acestea să fie abordate.

O dată la patru ani, chișinăuienii aleg 51 de consilieri municipali și primarul general. Consilierii se aleg după un sistem proporțional. Adică partidele politice înaintează o listă de candidați, cetățenii aleg un anumit partid, iar în urma votării se distribuie mandatele. Pot exista și candidați independenți.

Responsabilitățile consilierilor:

Consilierii, bazându-se pe prioritățile cetățenilor, aprobă, în cadrul ședințelor Consiliului municipal, strategiile și direcțiile de dezvoltare ale municipiului Chișinău. Consiliul municipal are drept de inițiativă, adică poate propune proiecte de decizii în toate problemele de interes local din municipiul Chișinău și, în condițiile legii, poate adopta decizii pentru soluționarea lor.

Câteva din cele mai principale funcții sunt:

- Organizarea și asigurarea bunei funcționări a administrației publice locale: aprobarea structurii Primăriei, a subdiviziunilor municipale, ale preturilor de sector, precum și bugetul acestora.
- Asigurarea bunei funcționări a serviciilor publice prestate de Primărie (de exemplu, eliberarea autorizațiilor pentru comerț, asigurarea transportului public, iluminare, salubrizare, întreținerea infrastructurii).
- Aprobarea strategiilor și planurilor de dezvoltare a municipiului, programelor de refacere şi protecție a mediului, planurilor urbanistice, de amenajare a teritoriului, de activitate de comerț, de alimentație publică.
- Aprobarea lucrărilor de proiectare, construcție, întreținere şi modernizare a drumurilor, podurilor, fondului locativ, în condițiile legii, precum şi a întregii infrastructuri economice, sociale şi de agrement de interes local și/sau municipal, după caz.

- Gestionarea finanțelor publice - adică decide mărimea și structura impozitelor și taxelor locale;
- Gestionarea bunurilor publice și private ale municipiului.
- Inițierea consultărilor publice a proiectelor de decizii în problemele de interes municipal care pot avea impact economic, de mediu şi social.

Consilierii, care reprezintă cetățenii, identifică priorități și, împreună cu funcționarii, dezvoltă soluții alternative. Pentru aceasta, consilierii pot folosi interpelările și informațiile ca instrumente de comunicare cu funcționarii publici. Consilierii municipali pot adresa **întrebări**, în scris sau oral, Primarului general, viceprimarilor municipiului Chişinău, secretarului Consiliului municipal, şefilor serviciilor publice municipale, precum şi altor persoane cu funcție de răspundere invitate la şedințele Consiliului municipal.

Conform Regulamentului privind constituirea și funcționarea Consiliului Municipal[2], consilierii pot adresa interpelări către secretarul Consiliului municipal, conducătorii serviciilor sau instituțiilor publice municipale.

Cel interpelat are obligația să răspundă în scris, până la următoarea şedință a Consiliului municipal, sau oral, la proxima şedință, potrivit solicitării autorului interpelării.

Consilierii municipali pot solicita și informații, iar funcționarii publici sunt obligați să le furnizeze informațiile solicitate în termen de cel mult 2 săptămâni.

Consilierii fac parte din comisii consultative de specialitate. Nominalizarea membrilor în comisii se face de fracțiuni, iar a consilierilor independenți – de către Consiliul municipal. Activitatea în cadrul comisiilor nu este remunerată. Comisiile consultative de specialitate identifică și examinează probleme ce țin de domeniul ei de activitate; analizează proiectele de decizii ale Consiliului municipal şi prognozează impactul realizării acestora; întocmesc avize asupra proiectelor de decizii pe care le prezintă Consiliului municipal. Avizele comisiilor au un caracter consultativ.

2. Regulamentul privind constituirea și funcționarea Consiliului municipal Chișinău adoptat prin Decizia nr. 2/1 din 14 iunie 2016

Actualul Consiliu Municipal Chișinău s-a format în urma alegerilor locale din iunie 2015. Consiliul a fost ales pentru un mandat de 4 ani în următoarea componență: PSRM - 19 consilieri, PL - 17 consilieri, PPEM - 6 consilieri, PCRM - 3 consilieri, PN - 3 consilieri, PLDM - 2 consilieri, PD - 1 consilier. Pe parcursul activității, componența CMC a suferit modificări, unii consilieri părăsind formațiunile politice pe listele cărora au acces în CMC sau fiind excluși din acestea. Astfel, la sfârșitul anului 2017 Consiliul Municipal Chișinău avea următoarea structură:

Considerăm că un Consiliu local funcționează bine atunci când locuitorii pot apela oricând la aleșii locali pentru a le solicita ajutorul în diverse probleme cu care se ciocnesc în raport cu municipalitatea. Pentru aceasta, este nevoie ca informațiile de contact ale consilierilor să fie făcute publice. Mai mult, cetățenii ar trebui să poată vedea care anume consilier este specializat în problema cu care el se confruntă, dar și să aibă acces la mai multe informații de interes public despre consilieri. Din păcate, pe site-ul oficial al primăriei municipiului Chișinău este publicată doar lista consilierilor, formațiunea politică și comisia din care face parte consilierul.

Toate categoriile de cetățeni trebuie să fie reprezentate în procesul decizional. În actualul Consiliu Municipal Chișinău femeile, tinerii și pensionarii constituie cele mai puțin reprezentate categorii.

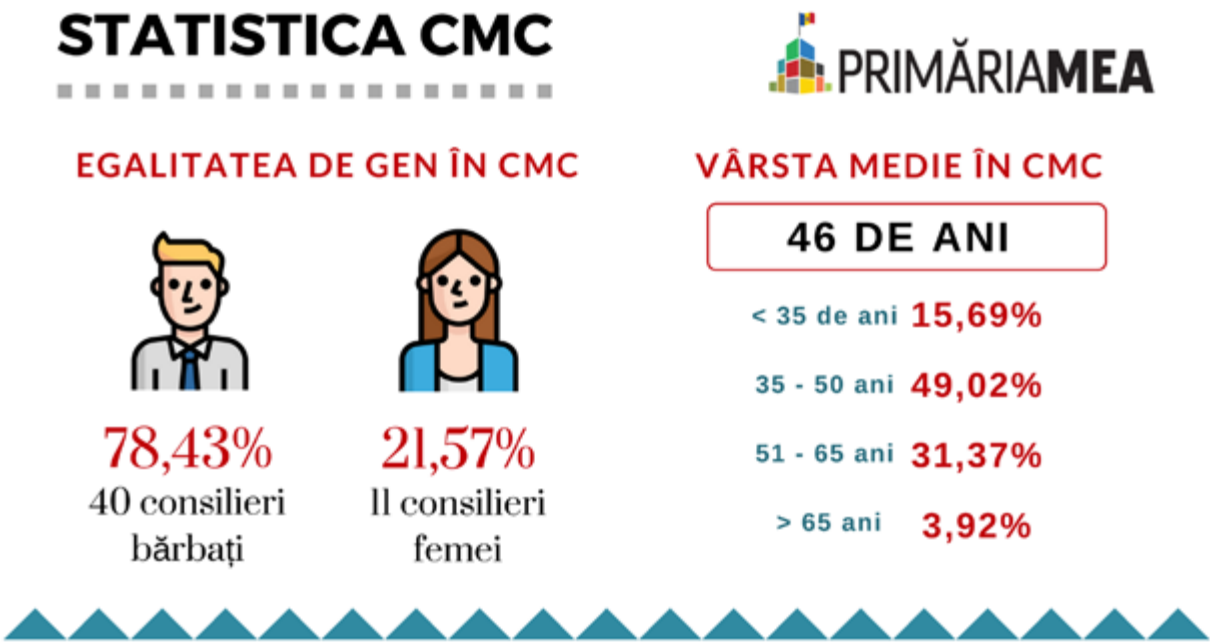

2. ȘEDINȚELE CONSILIULUI MUNICIPAL CHIȘINĂU

Pentru a-și exercita atribuțiile și a decide cum să fie soluționate problemele din municipiul Chișinău, aleșii municipali se întrunesc în ședințe. Conform legii, Consiliul municipal se întrunește în **ședințe ordinare**, de regulă, o dată în lună. CMC se poate întruni și în **ședințe extraordinare** ori de câte ori este necesar.

Ședințele **se convoacă la inițiativa primarului general sau la cererea scrisă a cel puțin o treime din numărul consilierilor aleși**. Înștiințarea despre convocarea ședinței se face cu cel puțin 5 zile (10 zile conform Legii statutului municipiului Chișinău[3]) înaintea ședințelor ordinare şi cu cel puțin 3 zile înaintea celor extraordinare. În cazuri de maximă urgență **determinată de interesele locuitorilor municipiului**, Consiliul municipal poate fi convocat **de îndată**.

La începutul fiecărei ședințe convocate, se alege din rândul consilierilor prezenți, prin vot deschis, un **președinte de ședință**, care conduce lucrările consiliului municipal pe întreaga durată a şedinței pentru care a fost ales.

Durata unei ședințe, de la deschidere până la închiderea acesteia, inclusiv cu întreruperi, **nu poate depăși o lună**. La expirarea acestui termen, ședința se consideră închisă de drept, iar proiectele de decizii neexaminate se consideră de drept introduse pe ordinea de zi a ședinței următoare și se examinează cu prioritate.

Pentru fiecare **zi de ședință** (8 ore), consilierilor municipali li se achită o îndemnizație de **2 000 lei**, dar nu mai mult de 6 000 lei pe lună pentru perioada mandatului[4]. Şedințele Consiliului sunt publice. Orice persoană interesată poate asista la şedințe.

În anul 2017, pe site-ul primăriei municipiului Chișinău au fost plasate **25** de dispoziții/anunțuri privind convocarea ședințelor CMC, **3** dintre acestea referindu-se la convocarea **ședințelor ordinare**, **18** - extraordinare și **4** anunțând ședințe de îndată. Pe lângă acestea, au mai fost **2** încercări ale PSRM de a convoca aleșii municipali în ședință, care însă nu au fost anunțate pe site-ul oficial al primăriei municipiului Chișinău.

3. Legea nr.136 din 17.06.2016 privind statutul municipiului Chişinău
4. Decizia CMC nr. 1/26 din 14.04.2016 cu privire la stabilirea indemnizațiilor de ședință pentru aleșii locali

Din cele 27 de încercări de a convoca consilierii în ședință, doar **15 au fost reușite și ședințele s-au desfășurat (3 - ordinare, 9 - extraordinare, 3 - de îndată)**, iar în 12 cazuri nu s-a întrunit cvorumul necesar pentru desfășurarea ședinței. Suplimentar la cele 12 cazuri când consilierii nu au dat curs convocării ședințelor, a mai existat o situație când aleșii municipali nu s-au prezentat la continuarea unei ședințe începute anterior, chiar dacă tot ei au decis data continuării ședinței (17.08.2017). Cele **15 ședințe** ale Consiliului municipal Chișinău s-au desfășurat pe parcursul a **30 zile de ședință**. Datele ședințelor și încercările nereușite de desfășurare a ședințelor CMC pot fi găsite la Anexele 1 și 2.

Șase dintre întrunirile aleșilor municipali au fost întrerupte din motiv că în sală nu erau suficienți consilieri pentru a continua ședința. În 3 dintre cazuri (ședințele din 07.09.17, 28.09.17 și 01.12.17) cei care au părăsit sala au fost reprezentanții fracțiunii PSRM. La alte 3 ședințe (19.09.17, 12.09.17 și 26.09.17) cei care au părăsit sala au fost consilierii din fracțiunea PL. O altă situație când ședința nu a putut continua a fost după ce secretarul Consiliului și doi consilieri municipali au fost reținuți de CNA chiar în timpul desfășurării ședinței din 25.05.17.

Durata zilelor de ședință a fost diferită, cea mai scurtă ședință având 30 de minute, iar ce mai lungă - 7 ore și 30 de minute. În total, consilierii s-au aflat în ședință timp de peste 100 de ore (inclusiv pauze), durata medie a unei întruniri fiind de 3 ore și 30 de minute.

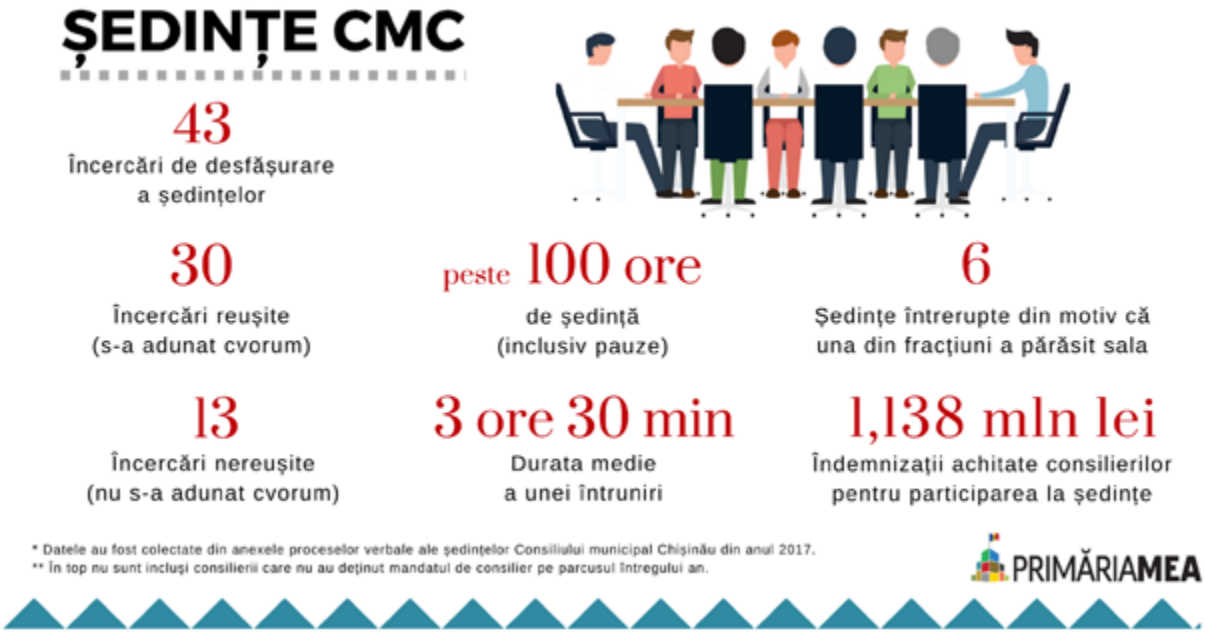

Deși conform Regulamentului Consiliului Municipal Chișinău propunerea candidaturilor pentru **funcția de președinte de ședință** se face, de regulă, în temeiul principiului rotației, lider la capitolul prezidării ședințelor CMC a fost consilierul PLDM Adrian Culai. Din numărul total de 15 ședințe, acesta a fost ales în calitate de președinte la 9, care s-au desfășurat pe parcursul a 13 zile de ședință. Consilierul neafiliat Ion Ștefăniță a fost ales președinte de ședință de 2 ori, conducând 9 întruniri ale consilierilor. Reprezentantul fracțiunii PPEM Veaceslav Bulat a fost ales președinte al unei ședințe, care s-a desfășurat pe parcursul a 4 zile. Ilian Cașu (PN) la fel a fost ales președinte al unei ședințe și a prezidat 2 întruniri. Consilierii Liviu Oboroc (PD) și Oleg Onișcenco (neafiliat) au prezidat câte o ședință. Datele ședințelor prezidate de consilierii menționați pot fi găsite la Anexa 1.

3. PREZENȚA CONSILIERILOR MUNICIPALI LA ȘEDINȚELE CMC

Prezența consilierilor la şedințe este obligatorie. Așa consilierii participă direct la luarea deciziilor. Înregistrarea la ședințe se face prin intermediului secretarului Consiliului. Absența fără motive întemeiate de la trei şedințe consecutive ale consiliului poate duce la pierderea mandatului de consilier. Şedințele se pot desfășura dacă în sală sunt prezenți majoritatea consilierilor aleşi, adică cel puțin 26 de consilieri municipali.

În anul 2017, prezența medie la cele 30 de zile de ședință a fost de **80,85%**. Cei mai mulți consilieri au fost prezenți la ședințele din 28.02.2017 și 11.05.2017 (49 de consilieri), iar cei mai puțini - la ședințele din 29.06.17 și 18.07.17 (27 de consilieri).

Fracțiunea care a înregistrat cea mai mare prezență în timpul ședințelor CMC a fost PSRM. La 6 din cele 30 de zile de ședință fracțiunea s-a prezentat în componență deplină. Cea mai mică prezență înregistrată de PSRM fiind când la ședință au venit 14 din cei 19 consilieri socialiști. Fracțiunea cu cea mai mică prezență înregistrată a fost PN, la 7 din cele 30 de întruniri fiind prezent doar unul din cei 3 reprezentanți ai fracțiunii, iar în 2 cazuri - niciunul.

Tabloul general al prezenței fracțiunilor și consilierilor fără fracțiuni la ședințele CMC desfășurate în 2017 poate fi găsit la Anexa 2.

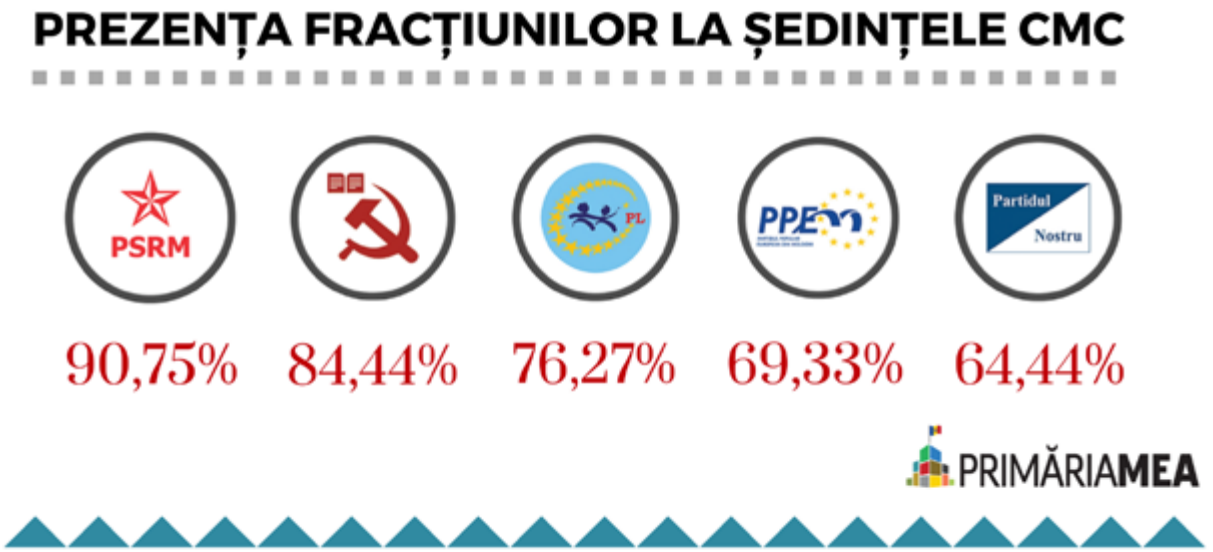

În top-ul prezenței individuale a consilierilor la ședințele CMC care s-au desfășurat pe parcursul anului 2017 se regăsesc 11 reprezentanți ai fracțiunii PSRM și câte un reprezentant al PCRM și PLDM.

Prezența nominală a consilierilor pe parcursul celor 30 de zile de ședință care au avut loc în anul 2017, poate fi găsită la Anexa 4.

Printre consilierii care au fost prezenți la cele mai puține ședințe CMC în anul 2017 sunt reprezentanții PSRM, PPEM și PL.

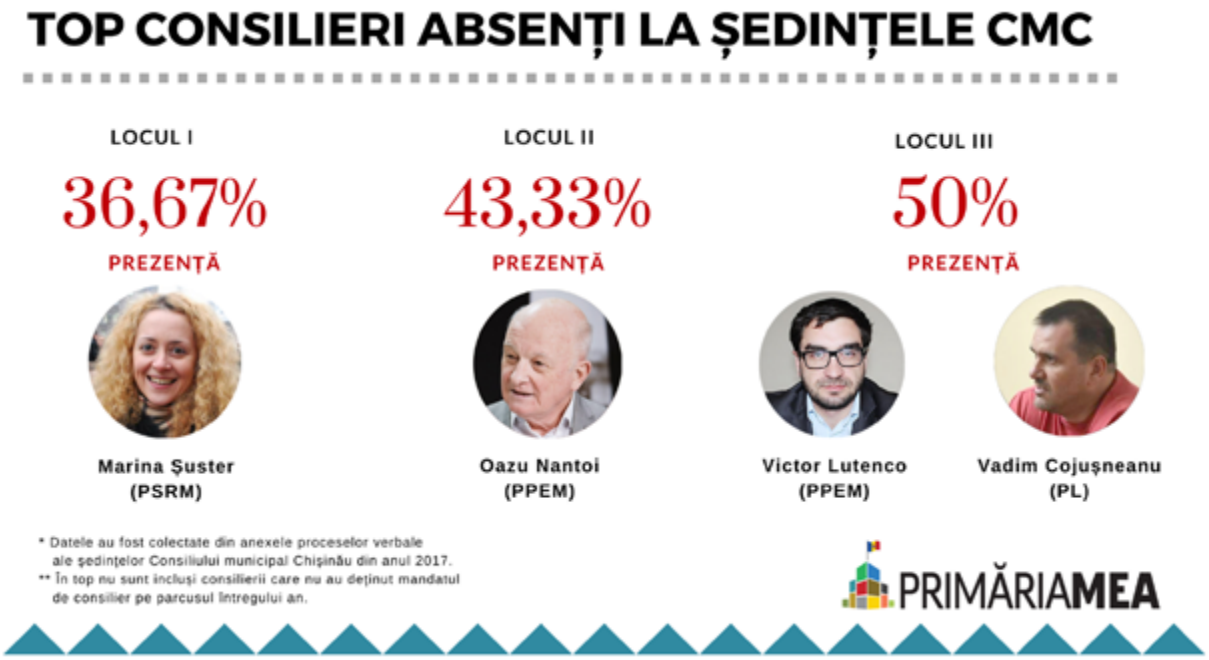

Totodată, analizând cele 13 încercări nereușite ale consilierilor de a se aduna în ședință, observăm că niciun reprezentant al fracțiunii PSRM nu s-a prezentat în 6 cazuri, PL - 9, PPEM - 10, PCRM - 3, PN - 9, reprezentantul PLDM - 9, reprezentantul PD - 11, consilierul neafiliat Ion Ștefăniță - 4, Ghenadie Dumanschi - 13, Oleg Onișcenco – 9 (detalii la Anexa 4). Motivele neprezentării la ședințele CMC au fost diverse, cel mai des fiind invocate iregularitățile modalității de convocare a ședințelor.

Astfel, din cele 43 de încercări de a se întruni în ședință, **fracțiunea cea mai prezentă a fost PCRM**. Reprezentanții acesteia au venit la 40 de întruniri. Reprezentanții PSRM au fost prezenți la 37. Cei de la PPEM - 33, PN - 32, PL - 31, PLDM - 33, PD - 28, consilierii neafiliați Ion Ștefăniță - 35, Ghenadie Dumanschi - 23, Oleg Onișcenco - 10.

Pentru participarea la ședințe, consilierilor municipali li s-au achitat îndemnizații în valoare totală de 1,138 mln de lei.

4. Deciziile CMC

În cadrul ședințelor, în baza unei agende, consilierii examinează diferite proiecte de decizii prin care se propun soluții la problemele cu care se confruntă locuitorii orașului, dar și unele mecanisme care asigură buna funcționare a administrației publice locale. Proiectele de decizii pot fi înaintate atât de consilierii municipali, cât și de primarul general, prin intermediul subdiviziunilor primăriei.

Agenda ședințelor CMC este elaborată de Biroul permanent, în baza propunerilor Primarului general sau a consilierilor municipali. Din Birou fac parte președinții fracțiunilor din CMC, un consilier din partea consilierilor neafiliați și secretarul CMC. La începutul fiecărei ședințe a Consiliului municipal, consilierii fac propuneri pentru a include sau a exclude anumite proiecte de pe agendă[5].

Fiecare consilier/fracțiune poate decide dacă este pentru, împotriva sau se abține de la adoptarea unei decizii. Felul în care votează consilierii demonstrează poziția acestora față de anumite probleme. În așa fel consilierii pot să rezolve, să ignore sau să creeze probleme orașului și locuitorilor acestora.

Deciziile se consideră adoptate dacă pentru acestea votează majoritatea consilierilor prezenți în sală, cu excepția cazurilor în care legea prevede un număr mai mare de voturi. De exemplu, pentru deciziile privind aprobarea bugetului municipal, administrarea bunurilor proprietate a municipiului, stabilirea cuantumului taxelor şi impozitelor locale, planificarea dezvoltării municipiului şi amenajării teritoriului, asocierea cu alte consilii, instituții publice din țară sau din străinătate este necesar votul majorității consilierilor aleși, adică cel puțin 26 de voturi.

Deciziile CMC sunt supuse controlului obligatoriu al legalității. Astfel, fiecare decizie aprobată de consilieri se expediază obligatoriu oficiului teritorial al Cancelariei de Stat în termen de 5 zile de la semnarea acesteia. În cazul în care oficiului teritorial al Cancelariei de Stat consideră că o decizie este ilegală, acesta notifică CMC despre ilegalitatea actului controlat și cere modificarea sau abrogarea lui totală sau parțială. În termen de 30 de zile de la data primirii notificării, Consiliul municipal trebuie să modifice sau să abroge actul contestat. În cazul în care CMC își menține poziția sau nu reexaminează decizia contestată, oficiul teritorial al Cancelariei de

5. Regulamentul privind constituirea și funcționarea Consiliului municipal Chișinău adoptat prin Decizia nr.2/1 din 14 iunie 2016

Stat poate sesiza instanța în termen de 30 de zile de la data primirii notificării refuzului de a modifica sau de a abroga actul contestat. Sesizarea instanței poate avea loc și în cazul în care Consiliul municipal nu oferă niciun răspuns în termen de 60 de zile de la data notificării cererii de modificare sau de abrogare a deciziei.

În 2017 consilierii au reușit să examineze peste 900 subiecte, majoritatea din acestea fiind cu caracter funciar sau de locațiune a încăperilor. Aleșii municipali au aprobat peste 700 de decizii. În jur de 100 de proiecte au fost respinse, iar peste 80 de proiecte consilierii au decis să le transmită la reexaminare.

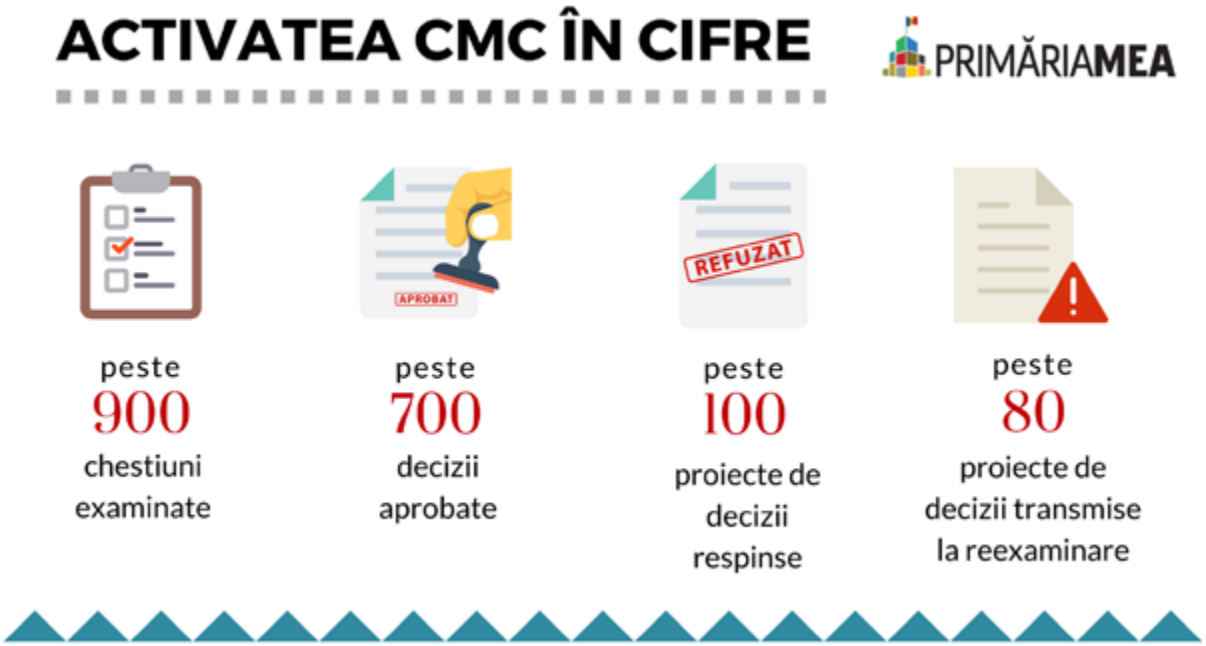

Cei care s-au expus prin vot asupra celor mai multe din cele peste 900 de subiecte examinate în cadrul ședințelor CMC în 2017 sunt reprezentanții PPEM, PLDM, PCRM, PL și consilierul neafiliat Ion Ștefăniță, care au participat la votarea a peste 850 proiecte de decizii. Reprezentantul PD a decis asupra a peste 780 de proiecte, Ghenadie Dumanschi (în calitate de consilier neafiliat) - 475, reprezentanții PN - 425, Oleg Onișcenco - 382. Fracțiunea care s-a expus prin vot asupra celor mai puține proiecte de decizii a fost PSRM, reprezentanții căreia au participat la votarea a în jur de 335 de proiecte de decizii. Principala cauză a acestui fapt o reprezintă refuzul socialiștilor

de a participa la votarea mai multor proiecte cu caracter funciar sau de locațiune. Detalii despre numărul de proiecte aprobate, respinse sau transmise spre reexaminare de către fiecare dintre fracțiuni/consilieri fără fracțiune sunt prezentate în Anexa 5.

Din numărul total de proiecte examinate în ședințele CMC, **42 au fost propuse de consilierii municipali**. 29 dintre proiectele propuse de consilieri au fost aprobate, 9 - respinse și 4 - transmise spre reexaminare. Cele mai multe proiecte de decizii au fost inițiate de cea mai numeroasă fracțiune din CMC, PSRM - 13. Aceasta este urmată de fracțiunea PCRM, membrii căreia, deși sunt doar 3 la număr, au prezentat colegilor 12 proiecte de decizii. Liberalii au solicitat votul Consiliului pentru 7 proiecte, PPEM - 6, consilierul neafiliat Oleg Onișcenco - 2, iar consilierii Adrian Culai (PLDM) și neafiliatul Ion Ștefăniță - câte 1. Mai multe detalii despre proiectele prezentate de aleșii municipali sunt indicate la Anexa 6.

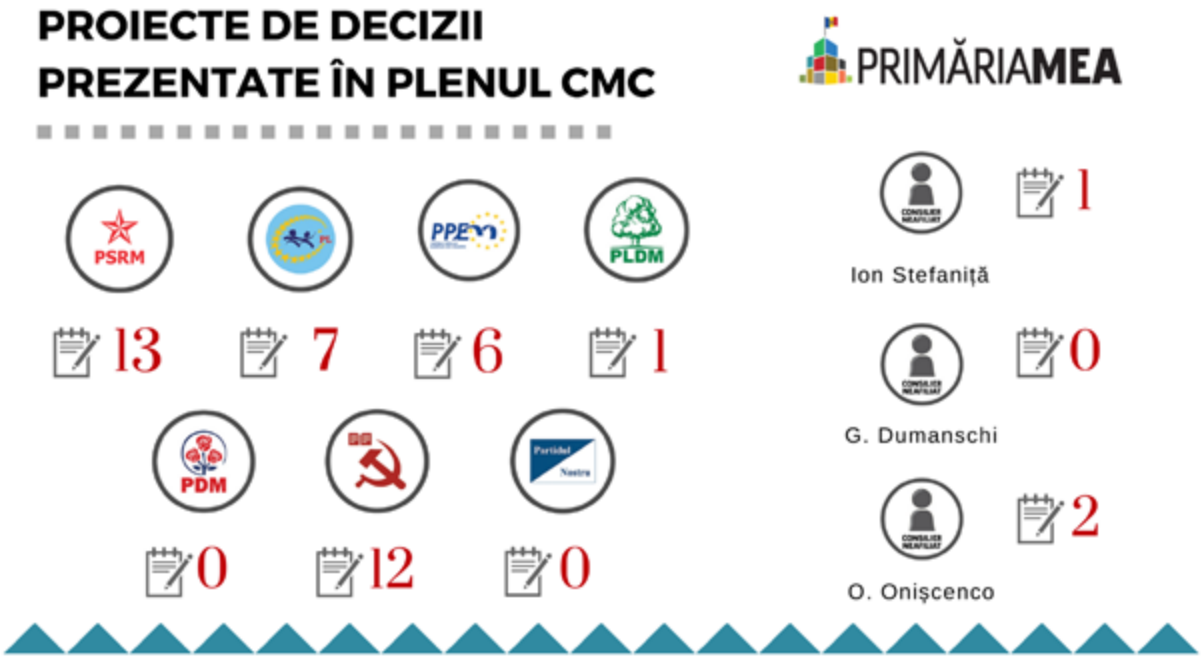

Nu toate deciziile adoptate de consilieri însă au trecut de controlul de legalitate efectuat de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat. Potrivit informațiilor prezentate de reprezentanții instituției, din cele 666 decizii parvenite spre control, 134 au fost calificate drept ilegale[6]. Astfel, OT Chișinău al Cancelariei de Stat a solicitat abrogarea totală a 108 decizii și abrogarea parțială a altor 26. Consiliul Municipal Chișinău însă a respins 126 de notificări ale Cancelariei. Ca urmare, reprezentanții Cancelariei au înaintat 126 de acțiuni în judecată privind deciziile adoptate de CMC cu încălcări ale cadrului legal.

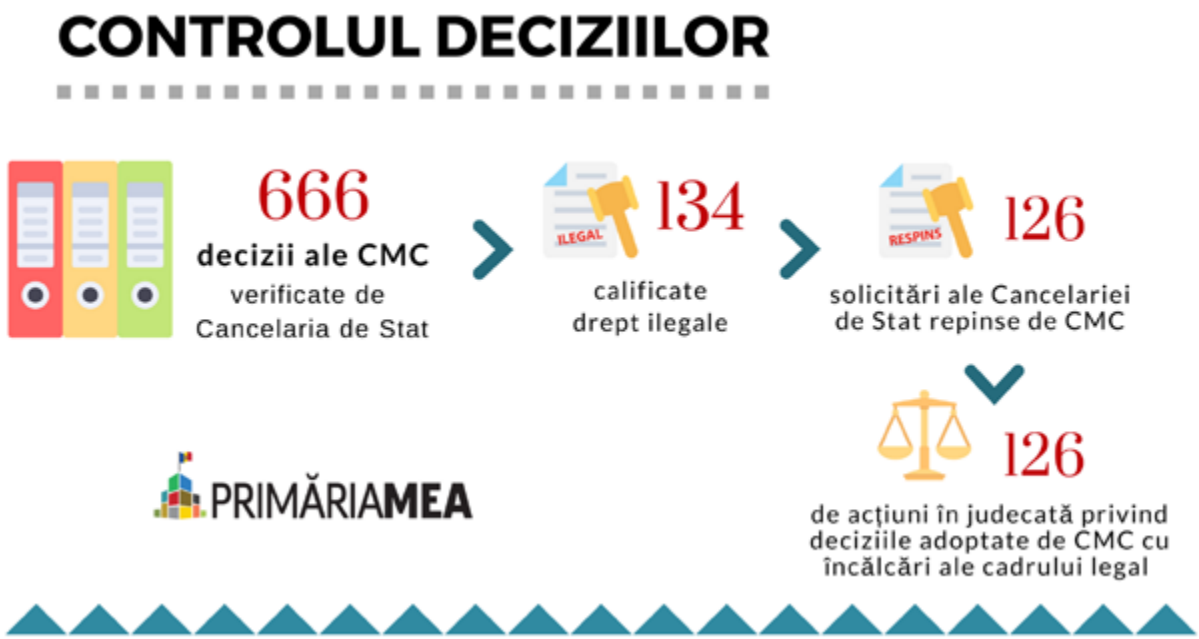

Pe site-ul oficial al primăriei municipiului Chișinău au fost plasate **520 din cele peste 700 decizii** adoptate de CMC în anul 2017.

6. Informație oferită de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, la solicitarea PRIMĂRIAMEA

5. FRACȚIUNI

FRACȚIUNEA PARTIDULUI SOCIALIȘTILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA

PSRM

Numărul de mandate obținute în urma alegerilor locale din 2015: 19 mandate
Președintele fracțiunii în anul 2017: Ion Ceban
Consilierii fracțiunii[7] în 2017:

1. **Ion Ceban** - politician
2. **Petru Burduja** - contabilitate şi audit
3. **Iurii Vitneanski** - administrare publică
4. **Gaik Vartanean** - politolog
5. **Svetlana Popa** - matematician
6. **Vadim Filipov*** - jurist, avocat
7. **Marina Lecarțeva (Șuster)** - manager
8. **Petru Corduneanu**** - jurist
9. **Eugenia Ceban** - psiholog
10. **Alexandr Comarov** - inginer electric
11. **Alexandr Odințov** - politolog
12. **Vitalie Mucan** - administrare în transport
13. **Silvia Grigorieva** - cântăreț, compozitor
14. **Dinari Cojocaru** - medic
15. **Oleg Onișcenco***** - jurist
16. **Leadschii Anton** - management şi marketing
17. **Alexandru Melniciuc** - politolog, jurist
18. **Victor Poleacov** - jurisconsult
19. **Doina Serghei** - jurist
20. **Serghei Basiuc-Brînzei** - asamblor de aparate radio şi comunicații
21. **Nichita Țurcan** - informatică
22. **Valeri Botea** - mecanic, politolog

* a deținut mandatul de consilier până în martie 2017
** a deținut mandatul de consilier până în septembrie 2017
*** în februarie 2017 a fost exclus din cadrul fracțiunii PSRM

Prioritățile anunțate în campania electorală:

1. Administrare profesionistă;
2. Trai confortabil;
3. Grija pentru oameni.

Platforma electorală: https://goo.gl/NNMCfX

7. Lista candidaților la funcția de consilier în CMC pentru alegerile locale 2015 din partea PSRM, plasată pe site-ul www.e-democracy.md, accesat la 15.03.18

Activitatea fracțiunii în 2017

Fracțiunea PSRM a înregistrat cea mai mare prezență la ședințele CMC desfășurate în anul 2017 și cele mai multe proiecte de decizii inițiate și prezentate în plen. În același timp, reprezentanți ai fracțiunii se regăsesc atât în topul celor mai prezenți consilieri, cât și în al celor care au absentat cel mai mult. Socialiștii au părăsit cel mai des sala de ședințe (de 8 ori), în semn de protest, cauzând astfel întreruperea a 3 ședințe ale Consiliului municipal. Din acest motiv, ei au înregistrat cel mai mic număr de proiecte de decizii asupra cărora fracțiunea s-a expus prin vot.

PSRM este unica fracțiune care și-a prezentat public activitatea pentru anul 2017 printr-o conferință de presă. În raport PSRM a indicat câte inițiative sociale și economice a înaintat, câte audiențe cu cetățenii a avut, câte audieri publice a organizat, câte petiții a recepționat din partea chișinăuienilor și câte adresări la Procuratura Generală, CNA, poliție, inclusiv în instanțele internaționale a expediat.

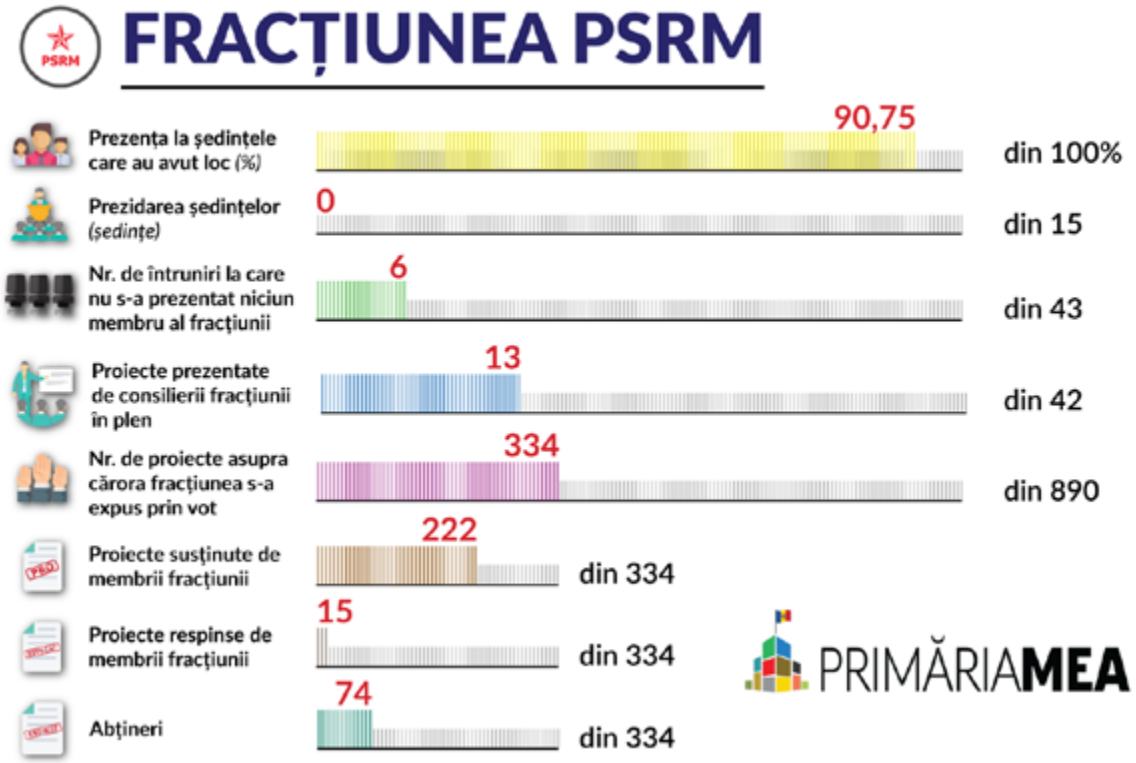

FRACȚIUNEA PARTIDULUI LIBERAL

Numărul de mandate obținute în urma alegerilor locale din 2015: 17 mandate
Președintele fracțiunii în anul 2017: Ion Cebanu
Consilierii fracțiunii[8] în 2017:

1. **Ion Cebanu** - jurist
2. **Mariana Lungu** - contabil, jurist
3. **Iurii Topala** - inginer electromecanic
4. **Iurie Nastas** - jurist, director general
5. **Vadim Cojușneanu** - managementul securității
6. **Vasile Petrea** - drept economic
7. **Mihail Ceban** - jurist
8. **Ion Stratulat** - magistru în management, jurist
9. **Neofit Josan** - management general
10. **Raisa Călin** - medic
11. **Valeriu Baciu** - economist
12. **Adrian Roșca** - jurist
13. **Tatiana Gutium** - medic obstetrician-ginecolog
14. **Mihail Roibu** - profesor de matematică
15. **Lilian Chicu** - economist
16. **Mihail Arusoi** - inginer, jurist
17. **Ion Popovschi** - inginer

Prioritățile anunțate în campania electorală:

1. Dezvoltarea orașului Chișinău;
2. Dezvoltarea oraşelor, comunelor şi satelor din municipiu;
3. Modernizarea, eficientizarea și digitalizarea primăriei.

Platforma electorală: https://goo.gl/cBqeJz

8. Lista candidaților la funcția de consilier în CMC pentru alegerile locale 2015 din partea PL, plasată pe site-ul www.e-democracy.md, accesat la 15.03.18

Activitatea fracțiunii în 2017

Pe parcursul anului 2017 fracțiunea PL a fost cea care a susținut prin vot cele mai multe proiecte de decizii examinate în Consiliul Municipal Chișinău. Reprezentanții PL au prezentat în plen 7 proiecte de decizii. Din toate fracțiunile, liberalii nu s-au prezentat la cel mai mare număr de întruniri (12 din 43) și au părăsit sala de ședințe în semn de protest de 5 ori, cauzând amânarea a 3 ședințe.

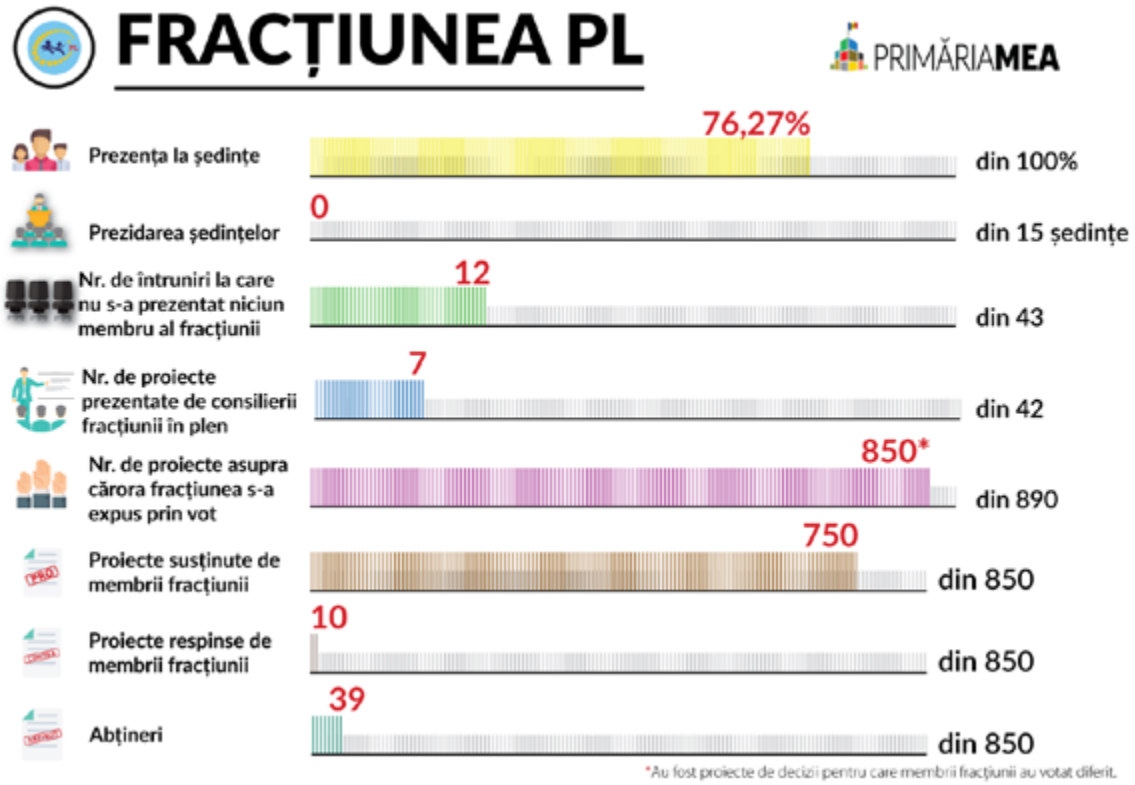

FRACȚIUNEA BLOCULUI ELECTORAL „PLATFORMA POPULARĂ EUROPEANĂ DIN MOLDOVA - IURIE LEANCĂ”

Numărul de mandate obținute în urma alegerilor locale din 2015: 6 mandate*
Președintele fracțiunii în anul 2017: Ruslan Codreanu
Consilierii fracțiunii[9] în 2017:

1. **Oazu Nantoi** - inginer
2. **Ala Nemerenco** - medic
3. **Ruslan Codreanu** - licențiat în științe europene
4. **Veaceslav Bulat** - manager
5. **Victor Lutenco** - specialist politici publice

* La sfârșitul anului 2015, consilierul municipal Ion Ștefăniță, ales pe listele PPEM, s-a retras din rândurile fracțiunii devenind consilier neafiliat.

Prioritățile anunțate în campania electorală:

1. Orașul fără corupție;
2. Eficientizarea aparatului Primăriei;
3. Un oraș fără stres;
4. Un oraș orientat pe business;
5. Facturi mai mici.

Platforma electorală: https://goo.gl/erfTbY

9. Lista candidaților la funcția de consilier în CMC pentru alegerile locale 2015 din partea Blocului electoral „Platforma Populară Europeană din Moldova — Iurie Leancă”, plasată pe site-ul www.e-democracy.md, accesat la 15.03.18

Activitatea fracțiunii în 2017

Pe parcursul anului 2017 fracțiunea PPEM a susținut prin vot al doilea cel mai mare număr de proiecte de decizii și a prezentat Consiliului Municipal Chișinău 6 proiecte de decizii, printre care cel privind Bugetul Civil.

PPEM este fracțiunea cu cele mai mari schimbări la nivel de componență. Dintre consilierii care au reprezentat fracțiunea în 2017, doar doi consilieri - Ala Nemerenco și Veaceslav Bulat - din cinci sunt în continuare reprezentanți ai PPEM în Consiliul Municipal Chișinău. La sfârșitul anului 2017, președintele fracțiunii PPEM în 2017, Ruslan Codreanu, a renunțat la mandatul de consilier municipal pentru funcția de viceprimar al capitalei.

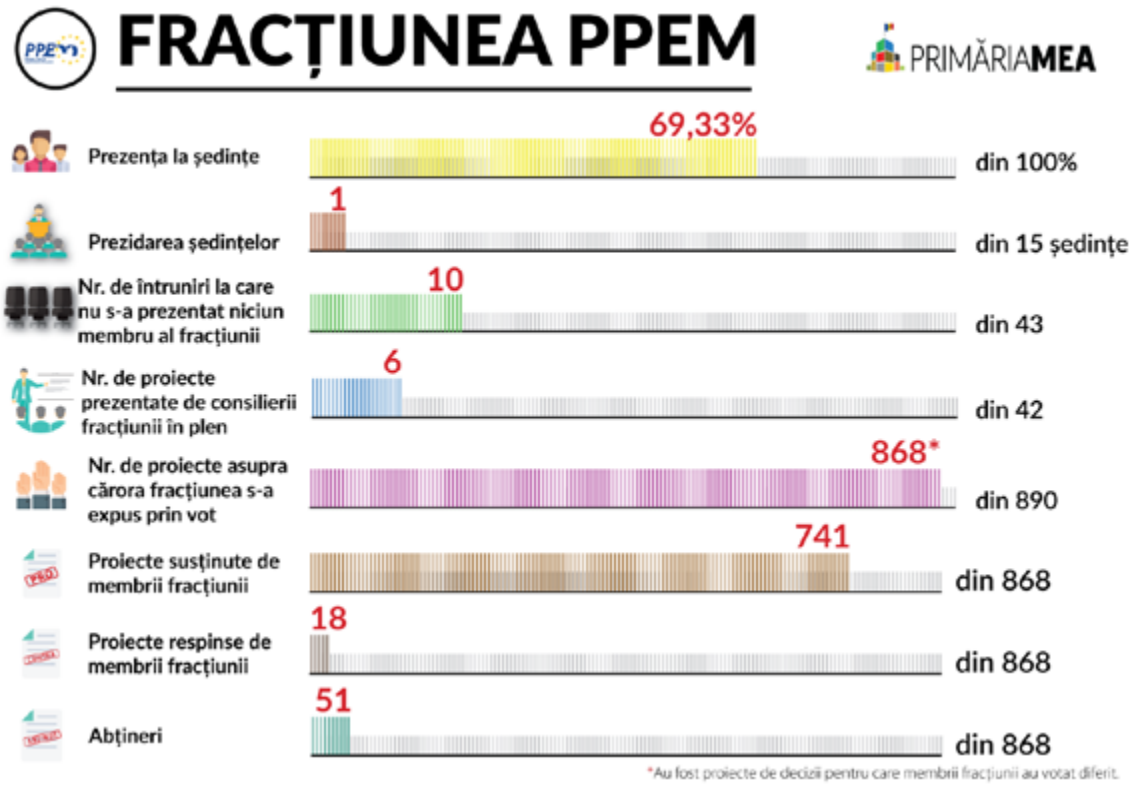

FRACȚIUNEA COMUNIȘTILOR ȘI CELOR FĂRĂ DE PARTID

Numărul de mandate obținute în urma alegerilor locale din 2015: 3 mandate
Președintele fracțiunii în anul 2017: Vasili Chirtoca
Consilierii fracțiunii[10] în 2017:

1. **Vasili Chirtoca** - inginer
2. **Natalia Vîsotina** - pedagog
3. **Ghenadie Botnaru** - inginer

Prioritățile anunțate în campania electorală:

1. Administrare eficientă și finanțe;
2. Infrastructură de calitate și economie stimulativă;
3. Mediul social confortabil, cultura și ecologia;
4. Dezvoltarea suburbiilor.

Platforma electorală: https://goo.gl/yf1t1s

10. Lista candidaților la funcția de consilier în CMC pentru alegerile locale 2015 din partea PCRM, plasată pe site-ul www.e-democracy.md, accesat la 15.03.18

Activitatea fracțiunii în 2017

Pe parcursul anului 2017 fracțiunea PCRM, deși are doar trei reprezentanți, a prezentat în plenul Consiliului Municipal Chișinău al doilea cel mai mare număr de proiecte de decizii. De asemenea, reprezentanții fracțiunii au fost prezenți la cele mai multe dintre întrunirile aleșilor locali.

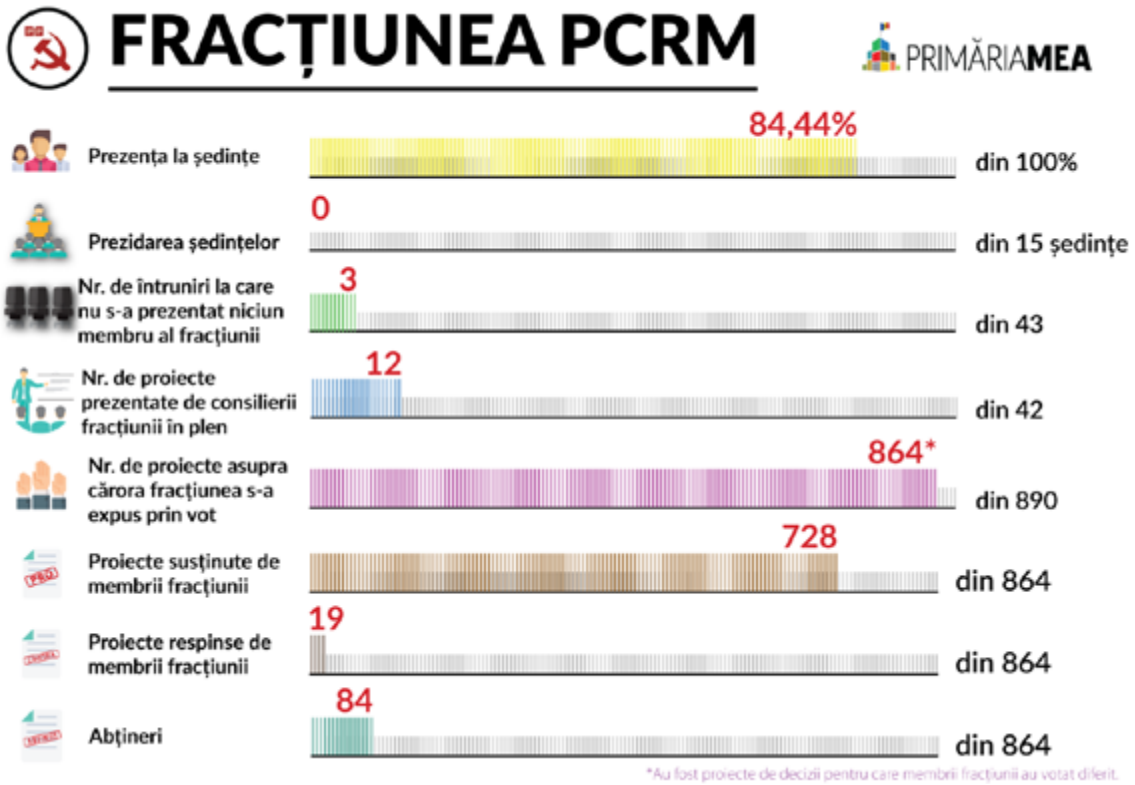

FRACȚIUNEA PARTIDULUI NOSTRU

Numărul de mandate obținute în urma alegerilor locale din 2015: 3 mandate
Președintele fracțiunii în anul 2017: Ilian Cașu
Consilierii fracțiunii[11] în 2017:

1. **Caşu Ilian** - politolog
2. **Țipovici Nicolai** - inginer-manager
3. **Panuş Elena** - management politic şi comunicare

Prioritățile anunțate în campania electorală:

1. Elaborarea şi aprobarea Planului General de dezvoltare;
2. Oprirea procesului de distrugere a centrului istoric al Chişinăului;
3. Primăria, fără corupție!;
4. Stop construcțiilor ilegale şi sporadice;
5. Optimizarea orarului transportului public;
6. Reparația capitală şi construcția tuturor drumurilor din municipiu;
7. Oraşul bicicliştilor;
8. Construcția parcărilor subterane supraetajate;
9. Iluminarea tuturor străzilor capitalei, satelor şi oraşelor din componența municipiului;
10. Râul vieții (Bîc);
11. Chişinăul, fără maidanezi;
12. Rezolvarea problemei gunoiului.

Platforma electorală: https://goo.gl/qrG6Mj

11. Lista candidaților la funcția de consilier în CMC pentru alegerile locale 2015 din partea PN, plasată pe site-ul www.e-democracy.md, accesat la 15.03.18

Activitatea fracțiunii în 2017

Pe parcursul anului 2017 fracțiunea PN s-a abținut cel mai des de la votarea proiectelor de decizii. Reprezentanții fracțiunii nu au prezentat la ședințele Consiliul municipal niciun proiect de decizie. Fracțiunea a înregistrat a doua cea mai proastă prezență la întrunirile consilierilor.

PN a fost fracțiunea care a atenționat Consiliul Municipal Chișinău că excluderea repetată din ordinea de zi a chestiunii privind numirea viceprimarilor va oferi posibilitatea primarului interimar, Nistor Grozavu, să numească viceprimarii fără votul CMC, ceea ce s-a întâmplat la 6 noiembrie 2017.

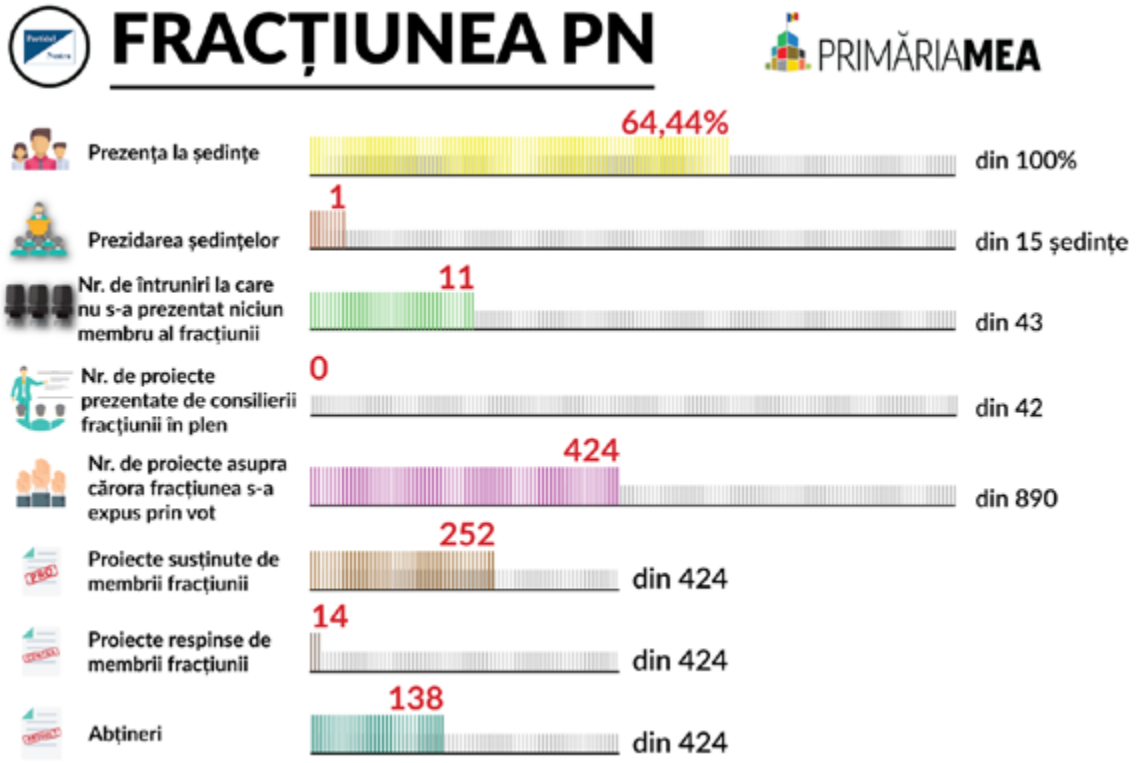

6. CONSILIERI FĂRĂ FRACȚIUNE

ADRIAN CULAI, PARTIDUL LIBERAL DEMOCRAT DIN MOLDOVA

În rezultatul alegerilor locale din iunie 2015, liberal democrații au acumulat 2 mandate.[12] Astfel, în CMC au acces primele două persoane din lista propusă: Serafim Urechean și Ghenadie Dumanschi. Pe 24 iunie 2015, PLDM a înaintat un demers pentru excluderea lui Serafim Urechean din lista candidaților [13], iar în locul lui mandatul de consilier i-a fost atribuit lui Adrian Culai. Astfel, în componența nou formată a CMC se regăseau doi liberal democrați - Ghenadie Dumanschi și Adrian Culai.

La 29 martie 2017, Ghenadie Dumanschi și-a anunțat retragerea din rândurile formațiunii politice și a devenit consilier neafiliat. Prin urmare, în CMC a rămas un singur reprezentant al PLDM - Adrian Culai.

Adrian Culai este jurist și administrator al F.C.P. „Ondjo" S.R.L. și „AquastartGrup" S.R.L.[14]

Prioritățile anunțate în campania electorală[15]:

1. Readucerea normalității în Primărie și în Consiliul Municipal;
2. Aproprierea serviciilor publice de cetățeni;
3. Transportul public;
4. Parcajele și parcările;
5. Reconstrucția drumurilor și trotuarelor;
6. Programul „Locuințe Accesibile";
7. Proiectele care generează noi locuri de muncă şi salarii decente;
8. Chișinăul - unul dintre cele mai verzi şi curate oraşe din Europa;
9. Confort termic la prețuri decente pe timp de iarnă;
10. Păturile vulnerabile.

12. Rezultatele alegerilor locale din iunie 2015, prezentate pe site-ul **www.e-democracy.md**, accesat la 15.03.2018
13. Hotărârea CEC nr. 229 din 23 iunie 2015, plasată pe site-ul **www.chisinau.md**, accesat la 15.03.2018
14. Lista candidaților la funcția de consilier în CMC pentru alegerile locale 2015 din partea PLDM, plasată pe site-ul **www.e-democracy.md**, accesat la 15.03.2018
15. Programul electoral PLDM pentru alegerilor municipale din iunie 2015, plasat pe site-ul **www.e-democracy.md**, accesat la 15.03.2018

Activitatea consilierului în 2017

Adrian Culai are cea mai mare prezență la ședințele CMC din 2017 printre consilierii fără fracțiuni. Consilierul a prezidat 2/3 din ședințele Consiliului municipal și a susținut prin vot cele mai multe proiecte de decizii.

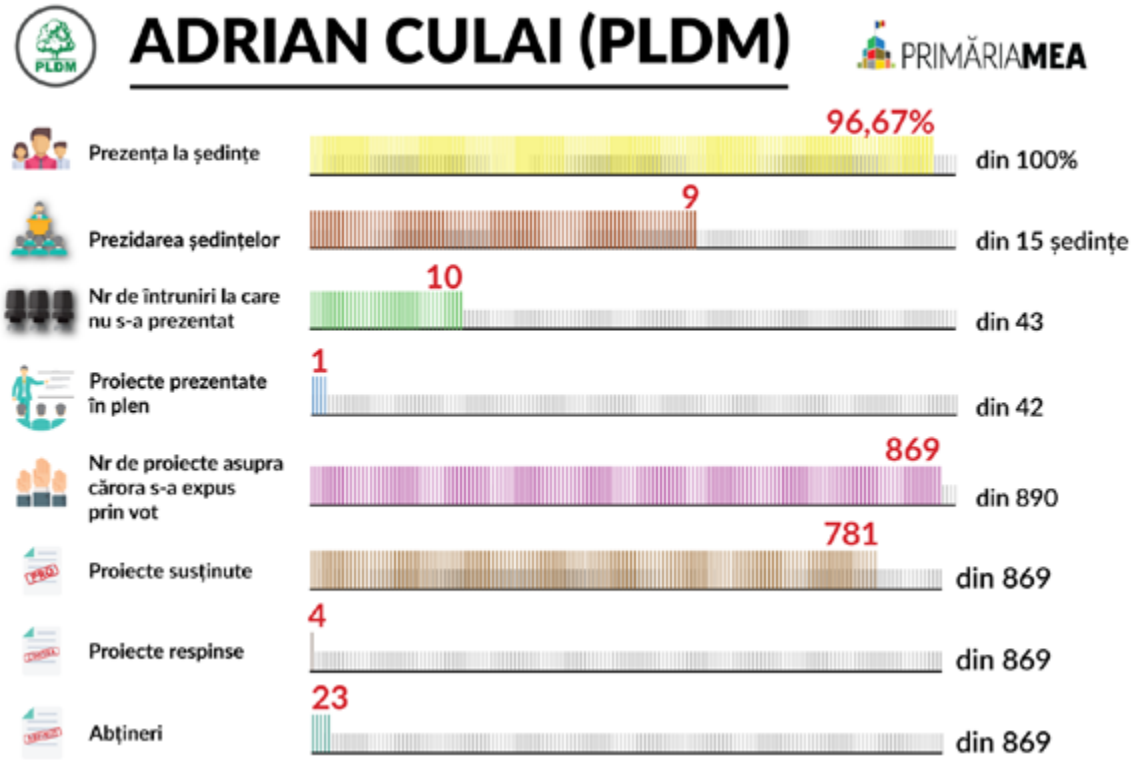

LIVIU OBOROC,
PARTIDUL DEMOCRAT DIN MOLDOVA

În urma alegerilor locale din iunie 2015, în CMC a acces un singur reprezentant PDM: Monica Babuc. Aceasta însă a renunțat la mandatul de consilier, care i-a fost atribuit următorului candidat de pe lista democraților - Iurie Cazacu.[16] Peste trei luni, acesta s-a retras și i-a lăsat locul actualului reprezentant al democraților - Liviu Oboroc[17].

Liviu Oboroc este politolog și fost Viceministru al Dezvoltării Regionale şi Construcțiilor.[18]

Prioritățile anunțate în campania electorală[19]:

1. „Primăria Familiei Tale"
2. Drumuri și parcări
3. Iluminare în interiorul cartierelor
4. Parcuri și locuri de joacă pentru copii
5. Căi de acces pentru persoanele cu dizabilități în instituțiile administrației publice locale și centrale ș.a.

16. Articol publicat pe site-ul **www.agora.md**, accesat la 15.03.2018
17. Articol publicat pe site-ul **www.ziarulnational.md**, accesat la 15.03.2018
18. Lista candidaților la funcția de consilier în CMC pentru alegerile locale 2015 din partea PDM, plasată pe site-ul **www.e-democracy.md**, accesat la 15.03.2018
19. Articol plasat pe site-ul **www.diez.md**, accesat la 15.03.2018

Activitatea consilierului în 2017

Liviu Oboroc a prezidat o ședință a Consiliului municipal. Consilierul nu a prezentat plenului Consiliului Municipal Chișinău niciun proiect de decizie.

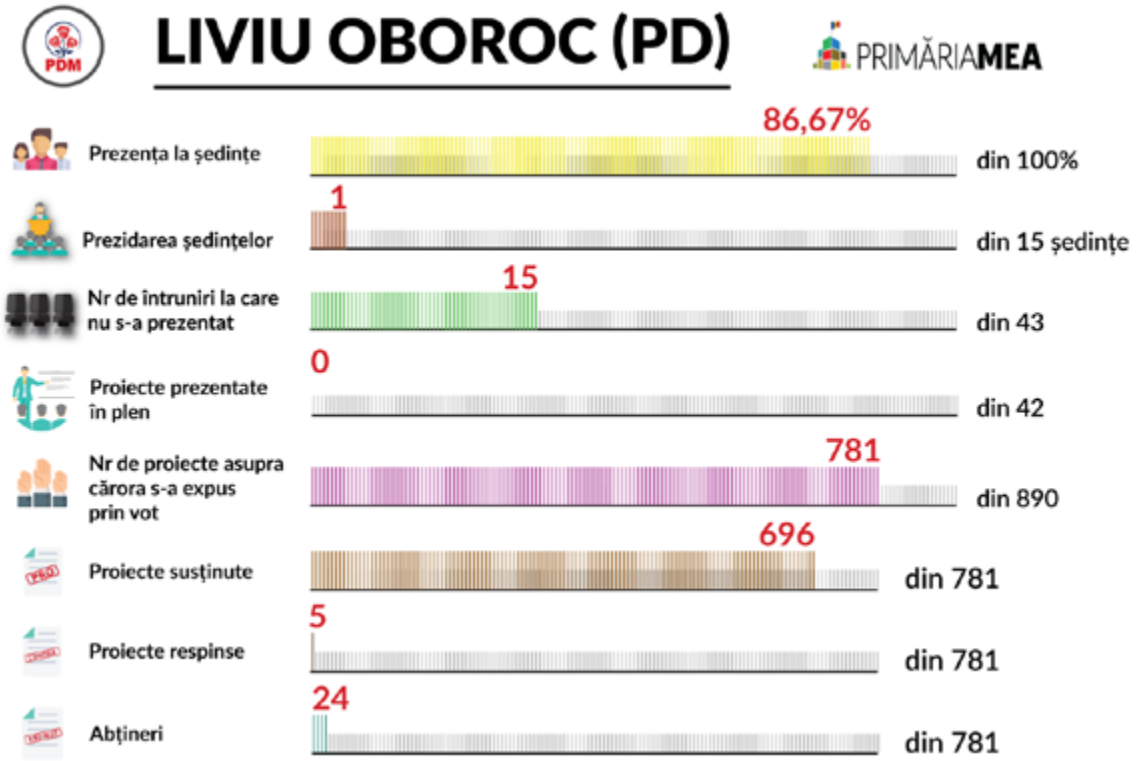

ION ȘTEFĂNIȚĂ, CONSILIER NEAFILIAT

Ion Ștefăniță a obținut mandatul de consilier municipal fiind pe lista Blocului electoral „Platforma Populară Europeană din Moldova — Iurie Leancă". În decembrie 2015 însă consilierul a declarat că părăsește fracțiunea. Ion Ștefăniță este pedagog și director general al Agenției de inspectare şi restaurare a monumentelor.[20]

Activitatea consilierului în 2017

Consilierul a prezidat două ședințe ale Consiliul municipal și a prezentat plenului spre adoptare un proiect de decizie. Ion Ștefăniță este inițiatorul proiectului *„Chișinăul de seară - orașul luminilor"*.

Ion Ștefăniță este unicul consilier care a răspuns solicitării PRIMĂRIA**MEA** de a prezenta informații privind activitatea sa. În 2017 Ion Ștefăniță a propus alocarea fondurilor pentru restabilirea sau elaborarea schițelor de proiect a mai multor monumente arhitecturale, inclusiv clădirea primăriei municipiului Chișinău, scuarul din preajma Muzeului Alexandru Pușkin, biblioteca Bogdan Petriceicu Hașdeu, scuarul din preajma teatrului Ginta Latină ș.a.

20. Lista candidaților la funcția de consilier în Consiliul municipal Chişinău pentru alegerile locale 2015 din partea Blocului electoral „Platforma Populară Europeană din Moldova — Iurie Leancă", plasată pe site-ul **www.e-democracy.md**, accesat la 15.03.2018

ION ȘTEFĂNIȚĂ

PRIMĂRIAMEA

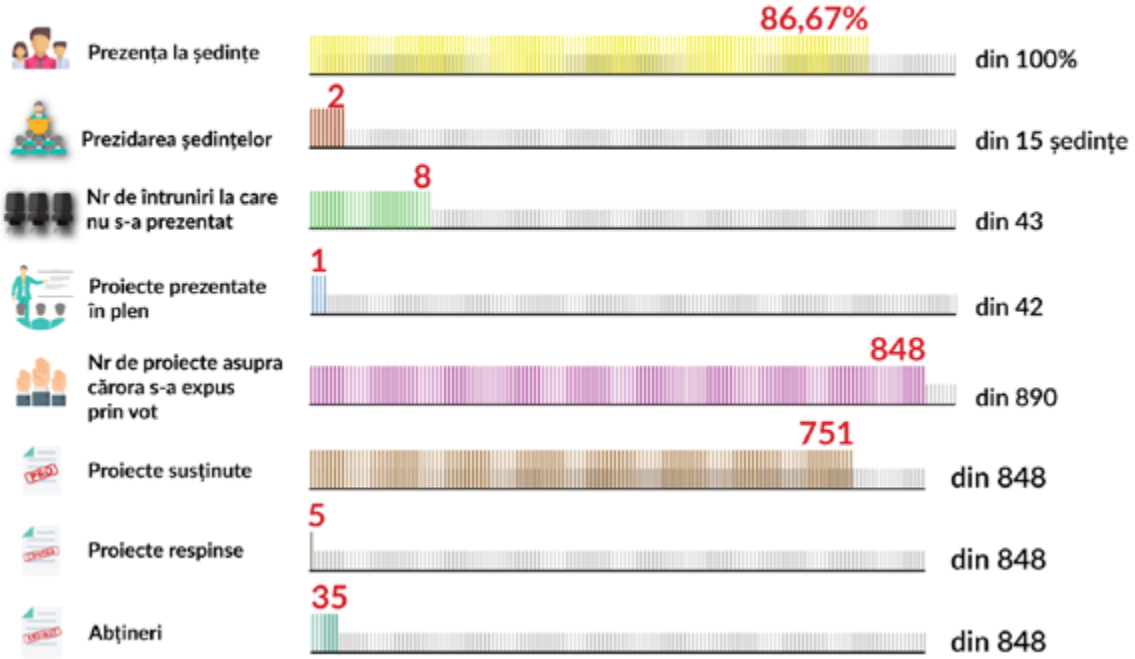

GHENADIE DUMANSCHI, CONSILIER NEAFILIAT

CONSILIER NEAFILIAT

La alegerile locale din iunie 2015, Ghenadie Dumanschi era al doilea candidat la funcția de consilier municipal din lista PLDM și a acces imediat în componența CMC. Pe 29 martie 2017 acesta a ieșit din rândurile liberal democraților și și-a continuat activitatea în calitate de consilier neafiliat. Ghenadie Dumanschi este jurist și prorector al Universității de Stat de Educație Fizică şi Sport.[21]

Activitatea consilierului în 2017

Ghenadie Dumanschi are a doua cea mai proastă prezență printre consilierii fără fracțiune. Consilierul nu a prezentat plenului Consiliului Municipal Chișinău niciun proiect de decizie.

21. Lista candidaților la funcția de consilier în CMC pentru alegerile locale 2015 din partea PLDM, plasată pe site-ul **www.e-democracy.md**, accesat la 15.03.2018

GHENADIE DUMANSCHI

PRIMĂRIAMEA

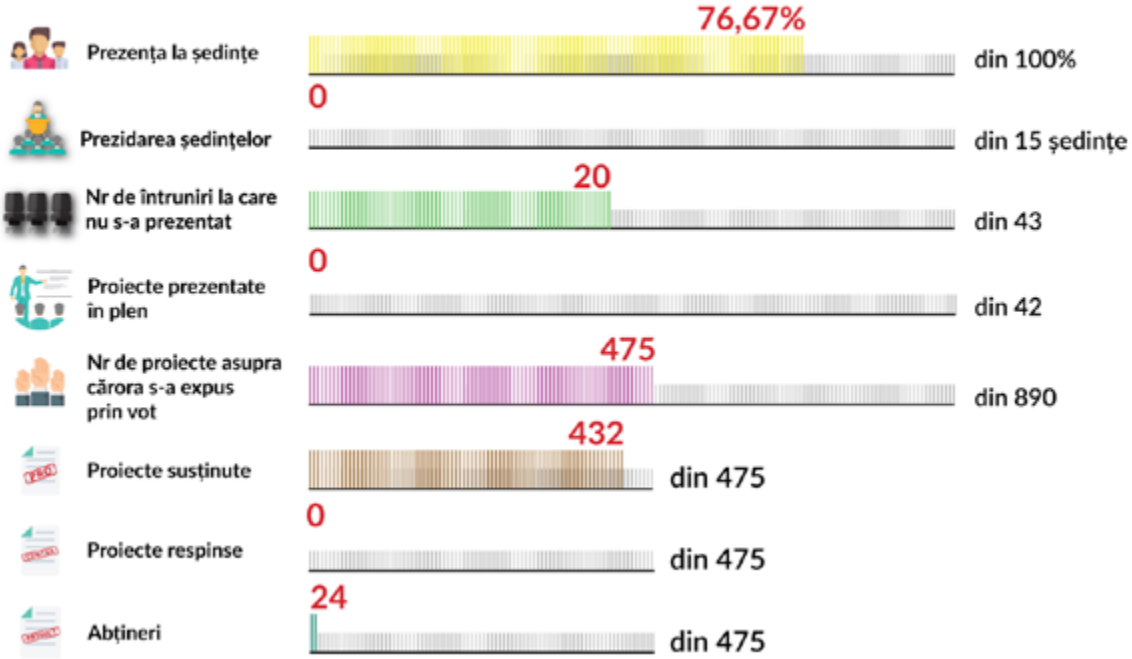

OLEG ONIȘCENCO, CONSILIER NEAFILIAT

Oleg Onișcenco a candidat pentru funcția de consilier municipal pe listele Partidului Socialiștilor din Republica Moldova. Acesta și-a obținut mandatul odată cu renunțarea la mandatele de consilier în favoarea celor de deputat a Zinaidei Greceanîi și a lui Vlad Batrîncea. În februarie 2017, Onișcenco a fost exclus din cadrul fracțiunii PSRM în CMC, din cauză că ar fi votat în mai multe rânduri alături de liberali,[22] iar pe 22 septembrie 2017 acesta și-a depus mandatul de consilier. Oleg Onișcenco este jurist și preşedinte al Asociației Obștești „Casa noastră — Chişinău".[23]

Activitatea consilierului în 2017

Oleg Onișcenco are cea mai slabă prezență la ședințele Consiliului Municipal Chișinău și al doilea cel mai mic număr de proiecte susținute. În calitate de consilier independent, Oleg Onișcenco a prezidat o ședință a Consiliului municipal.

22. Articol publicat pe site-ul **www.adevarul.ro**, accesat la 15.03.2018
23. Lista candidaților la funcția de consilier în CMC pentru alegerile locale 2015 din partea PSRM, plasată pe site-ul **www.e-democracy.md**, accesat la 15.03.2018

OLEG ONIȘCENCO

PRIMĂRIAMEA

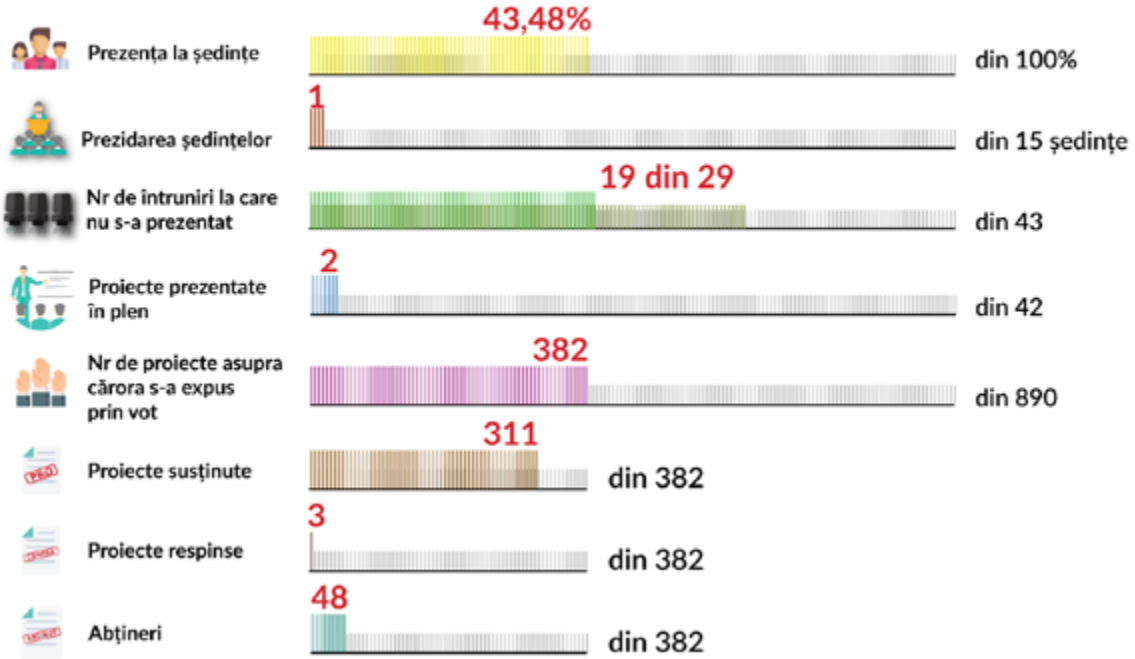

E BINE SĂ ȘTIM
[Observații]

Monitorizarea ședințelor Consiliului Municipal Chișinău deși nu este o activitate nici plăcută, nici ușoară, permite cunoașterea și înțelegerea proceselor decizionale în cadrul organului deliberativ al administrației publice locale. Uneori, desfășurarea acestora nu este întocmai în conformitate nici cu cele prevăzute de legislația care reglementează acest domeniu, nici cu regulamentele interne de funcționare, dar nici cu normele etice de care ar trebui să se ghideze fiecare persoană implicată în aceste procese. Mai jos sunt câteva dintre observațiile în urma monitorizării modalității de pregătire și desfășurare a ședințelor Consiliului municipal:

1. **Accesul cetățenilor la informațiile despre ședințele Consiliului municipal este limitat.** Deși în majoritatea cazurilor anunțurile privind desfășurarea ședințelor și ordinea de zi a acestora sunt plasate pe site-ul oficial al primăriei în termenii prevăzuți de legislație, deseori lipsesc proiectele de decizii.

2. **Pregătirea materialelor pentru ședințele Consiliului municipal este deficitară.** Pentru ședința din 31.10.2017 pe site-ul primăriei, dar și consilierilor municipali, au fost prezentate 3 variante diferite ale ordinii de zi.[24] Mai mult, au fost întâlnite situații când consilierilor li se propuneau spre aprobare proiecte de decizii care conțineau informații învechite. În unul dintre cazuri, se propunea prelungirea relațiilor contractuale cu o persoană fizică care a decedat.

3. **Ședințele Consiliului municipal nu încep la timp.** Pe parcursul anului 2017, ședințele CMC au început în mediu cu întârzieri de 30 de minute față de ora stabilită. Deseori, atunci când este anunțată o pauză, unii consilieri revin în sală cu întârzieri față de ora până la care a fost anunțată pauza sau nu revin deloc.

4. **Practicile din Consiliul municipal nu încurajează participarea cetățenilor la procesul decizional.** Conform prevederilor legale, la începutul ședințelor consilierii pot face propuneri de completare a ordinii de zi. Astfel, au existat situații când pe agendă au fost introduse și votate în aceeași zi anumite proiecte de decizii, fără ca cetățenii să fie informați despre faptul că acestea urmează să fie supuse votului în ziua respectivă și, astfel, fără a li se acorda posibilitatea să participe la ședințele în care sunt examinate anumite proiecte de interes

24. Sinteza ședinței CMC din 31.10.17 publicată pe site-ul **www.primariamea.md**, accesat la 20.03.2018

pentru ei. De exemplu, cazul aprobării Concepției privind construirea unui bloc auxiliar în Parcul Catedralei. Proiectul a fost inclus pe ordinea de zi la începutul ședinței și votat de 38 consilieri municipali, fără a fi făcut public și fără organizarea consultărilor cu chișinăuienii.[25] Mai mult, deși în urma propunerilor de completare a ordinii de zi aceasta suferă modificări, varianta actualizată sau ordinea de zi suplimentară deseori nu este plasată pe site. Iar o ședință poate să se desfășoare pe parcursul mai multor zile fără ca cetățenii să cunoască despre ce urmează să se discute în Consiliu.

5. **Regulamentul privind constituirea și funcționarea Consiliului municipal Chișinău [26] se încalcă.** Deși potrivit regulamentului inițiatorul proiectului de decizie îl poate retrage sau poate renunța la susținerea lui până la înscrierea acestuia în ordinea de zi, în Consiliul municipal au existat mai multe situații când proiectele de decizii au fost retrase după aprobarea ordinii de zi. De asemenea, regulamentul interzice insultele sau calomniile la adresa consilierilor. Totuși, în timpul ședințelor CMC au fost observate situații în care consilierii municipali au utilizat limbaj neadecvat în adresa colegilor din alte fracțiuni.

6. **Regulamentul privind constituirea și funcționarea Consiliului municipal Chișinău** conține prevederi care contravin Legii privind transparența în procesul decizional[27]. În timp ce legea prevede că anunțul referitor la desfăşurarea şedinței publice se face public cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de data desfăşurării şedinței, în regulament se menționează termenul de cel puțin 3 zile.

7. **Modalitatea actuală de exprimare și numărare a voturilor nu este eficientă.** S-au observat multiple cazuri în care numărul total de voturi anunțat de președintele ședinței a fost diferit decât suma voturilor exprimate de fiecare fracțiune/consilieri fără fracțiune în parte. Mai mult, au fost situații în care consilierii se acuzau reciproc de faptul că numărul de voturi anunțat de președintele fracțiunii nu corespunde cu numărul consilierilor din fracțiunea respectivă prezenți în sală.

25. Sinteza ședinței CMC din 31.10.17 publicată pe site-ul **www.primariamea.md**, accesat la 20.03.2018
26. Regulamentul privind constituirea și funcționarea Consiliului municipal Chișinău adoptat prin Decizia nr.2/1 din 14.06.2016
27. Legea nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional

8. **Modalitatea actuală de publicare a proiectelor de decizii nu este eficientă și nu asigură transparență.** La moment, majoritatea proiectelor de decizii care ajung pe agenda ședințelor Consiliului municipal se fac publice cu câteva zile înaintea ședințelor, odată cu plasarea anunțurilor privind desfășurarea ședințelor. Doar unele proiecte, care anterior au fost supuse consultărilor publice, pot fi găsite de cetățenii interesați pe site-ul primăriei în termen suficient pentru a fi analizate. De asemenea, unele proiecte de decizii pot fi găsite și în anunțurile privind desfășurarea ședințelor comisiilor de specialitate. Nu există o sistematizare transparentă astfel ca toate proiectele de decizii să fie plasate pe site-ul primăriei în ordinea în care au fost înregistrate. Mai mult, la moment este foarte dificil de urmărit soarta proiectelor de decizii - dacă au fost analizate în comisii, dacă au fost dezbătute în CMC, care dintre proiecte au fost aprobate, care au fost respinse etc.

9. **Deciziile adoptate de Consiliul municipal nu sunt mereu aduse la cunoștința publicului.** Din cele peste 700 de decizii adoptate de consilierii municipali în anul 2017, pe site-ul primăriei au fost plasate în jur de 520. Astfel, cam un sfert din deciziile aprobate nu au fost aduse la cunoștința publicului.

PRIMĂRIAMEA

E BINE SĂ FACEM

[Concluzii și recomandări]

Transparența în activitate este unul din principalele elemente de la care începe construcția relațiilor de încredere și colaborare între autorități și cetățeni. Doar atunci când cetățeanul știe cu ce se ocupă cei pe care i-a ales să îi reprezinte interesele și care sunt rezultatele activității acestora, el poate aprecia alegerea făcută și acorda sau nu votul pentru următorul mandat.

Când ne-am propus elaborarea unui raport de activitate a Consiliului Municipal Chișinău, am pornit de la ideea că aleșii municipali vor fi aliații noștri. Or aceștia ar trebui să fie primii interesați în prezentarea rezultatelor pentru care au lucrat pe parcursul unui an. Din păcate, raportarea către cetățenii care le-au acordat credit de încredere încă nu este o prioritate pentru mulți dintre politicienii noștri. Dacă ultimul primar ales își prezenta anual raportul de activitate, consilierii municipali stau mult mai prost la acest capitol. O singură fracțiune din CMC obișnuiește să facă totalurile activității sale. Informații ușor accesibile, care să stârnească interesul cetățenilor față de activitatea aleșilor municipali și să îi încurajeze să se implice în procesele decizionale locale, nu există. Astfel, consilierii rămân a fi niște anonimi pentru care în jur de 300 mii de locuitori ai capitalei își dau votul o dată la patru ani și despre care se află câte ceva atunci când în presă apar informații despre „un nou scandal în CMC". Distanța între aleși și alegători rămâne a fi mare, iar consilierii nu depun suficient efort pentru a o reduce

Analiza cifrelor și informațiilor prezentate în raport, combinată cu experiența căpătată în urma monitorizării a peste 200 ore de ședințe ale consilierilor municipali, ne-a ajutat să ajungem la câteva **concluzii** referitoare la activitatea aleșilor locali și funcționarea Consiliului Municipal Chișinău și să venim cu anumite **recomandări** pentru îmbunătățirea acestor procese:

1. **„Ne cerem scuze. Această pagină nu există."** - acesta este textul care apare pe pagina oficială a primăriei când încerci să accesezi secțiunea „Fracțiuni CMC"[28]. Situația este un pic mai bună la secțiunea „Consilierii CMC". Accesând-o, ni se prezintă un document pe care trebuie să îl descarci și din care poți afla numele, prenumele și formațiunea politică, după caz, ale fiecăruia dintre cei 51 de aleși municipali[29]. Atât. Dacă însă vrei să afli mai multe

28. Site-ul oficial al primăriei municipiului Chișinău **www.chisinau.md**, secțiunea Fracțiuni CMC, accesat la 22.03.2018

29. Site-ul oficial al primăriei municipiului Chișinău **www.chisinau.md**, secțiunea Consilieri CMC, accesat la 22.03.2018

despre consilierii cărora le-ai încredințat votul - de exemplu: cine este, cum îl poți contacta, care sunt domeniile în care este specializat, cum a ajutat alți chișinăuieni să își rezolve vreo problemă cu care s-au ciocnit, cum se descurcă în funcția de ales local - nu prea ai cum. **Nu există informații oficiale publice suficiente și ușor accesibile despre consilierii municipali.** La moment, cetățeanul poate afla despre un consilier numai dacă personal a interacționat cu acesta sau din buletinele de știri și articolele din presa de investigații.

CE PROPUNEM NOI: *Plasarea pe site-ul oficial al primăriei a pozelor, datelor de contact, orele de audiență, rapoartele anuale de activitate, declarațiile de avere și interese personale, proiectele de decizii inițiate, prezența la ședințe, consultările publice organizate și alte informații relevante despre fiecare dintre consilieri. Acest lucru va oferi cetățenilor posibilitatea să afle cine sunt consilierii municipali, iar aceștia, la rândul lor, să-și facă cunoscute activitățile și realizările, contribuind la sporirea gradului de transparență în procesele decizionale locale.*

2. **Mecanismul actual de prezentare a informațiilor privind inițiativele din Consiliul municipal nu încurajează participarea cetățenilor la procesele decizionale.** Dacă o persoană este interesată de vreun subiect sau are vreo problemă care poate fi soluționată prin votul consilierilor, aceasta întâmpină dificultăți în procesul de monitorizare a subiectului. Pentru a afla care este etapa la care se află un proiect de decizie, dacă a obținut avize pozitive de la comisiile de specialitate, când urmează să fie prezentat în plen, care a fost decizia consilierilor asupra proiectului, cetățeanul trebuie zilnic să verifice site-ul primăriei, să răsfoiască toate anunțurile despre desfășurarea ședințelor comisiilor și cele ale Consiliului, să analizeze agende cu câte 100 de subiecte, să descarce fișiere arhivate, să participe direct sau să urmărească înregistrarea video de la ședințe. Toate aceste obstacole fac ca cetățeanul să ignore atât cât este posibil activitatea Consiliului Municipal Chișinău.

CE PROPUNEM NOI: *Revizuirea mecanismului actual de evidență și plasare pe site a proiectelor de decizii și deciziilor CMC. Fiecare proiect de decizie să fie plasat pe site-ul primăriei în ordinea în care a fost înregistrat, cu indicarea autorului și etapei la care se află acesta - dacă a obținut avizele necesare, dacă a fost supus consultărilor publice și care au fost concluziile acestora, data ședinței la care urmează să fie examinat. În așa fel, oricine va putea urmări evoluția subiectului care îl interesează și se va putea implica la oricare dintre etape.*

3. **Pregătirea materialelor pentru ședințe este deficitară.** Deseori, unele dintre proiectele care urmează să fie examinate în ședință nu sunt făcute publice în termenii legali. Uneori, proiectele de decizii propuse consilierilor spre examinare conțin informații incomplete sau învechite. Multe dintre deciziile adoptate de consilieri sunt calificate drept ilegale și ajung a fi contestate în instanțele de judecată de reprezentanții Cancelariei de Stat.

   Ce propunem noi: *Responsabilizarea persoanelor răspunzătoare de proiectele care urmează să ajungă pe masa consilierilor. În așa fel, se pot economisi bani publici la moment irosiți pe procesele de judecată.*

4. **Procedura de vot este anevoioasă, iar numărarea voturilor - imprecisă.** S-au observat multiple cazuri în care numărul total de voturi anunțat de președintele ședinței a fost diferit decât suma voturilor exprimate de fiecare fracțiune/consilieri fără fracțiune în parte. Mai mult, au fost situații în care consilierii se acuzau reciproc de faptul că numărul de voturi anunțat de președintele fracțiunii nu corespunde cu numărul consilierilor din fracțiunea respectivă prezenți în sală.

   Ce propunem noi: *Utilizarea sistemului de vot electronic. Deși decizia privind votul electronic a fost adoptată încă în martie 2016, iar echipamentul necesar a fost instalat în sala de ședințe în martie 2017, până în prezent consilierii nu utilizează acest sistem. O explicație clară de ce acest lucru se întâmplă nu există. Implementarea sistemului electronic de vot ar majora gradul de transparență al acestui proces. Dacă s-ar cunoaște nominal cum a votat un consilier, ar crește responsabilitatea acestuia. Cetățenii ar putea vedea mai clar cine vine la lucru şi cine mai absentează. Datorită votului electronic, oamenii ar putea urmări mult mai ușor cum s-a votat anume la problemele care îi interesează.*

5. **Consilierii au restanțe la capitolul disciplină.** Majoritatea ședințelor CMC încep cu întârzieri față de ora anunțată. Deseori, atunci când este anunțată o pauză, consilierii revin în sală mai târziu decât ora stabilită. Alții nu revin deloc. Unii consilieri nu se prezintă la peste jumătate din ședințele CMC dintr-un an, fără a fi cumva sancționați. Certurile și limbajul neadecvat sunt elemente des întâlnite.

Ce propunem noi: *Credem că dacă numărul celor care urmăresc activitatea consilierilor municipali se va mări și comunitatea oamenilor informați, care votează conștient va crește, responsabilizarea consilierilor nu va întârzia să apară. De asemenea, îndemnăm consilierii să se adreseze respectuos colegilor și să utilizeze cât mai eficient timpul alocat ședințelor.*

În calitate de aleși locali, consilierii municipali sunt responsabili pentru deciziile adoptate și activitatea desfășurată față de cetățenii pe care îi reprezintă. De aceea, raportarea constantă către cei care le-au oferit votul este absolut necesară. Încurajăm consilierii să utilizeze cât mai multe metode de comunicare, de la rețelele de socializare, conferințe de presă la mersul din ușă în ușă și întâlniri cu locuitorii capitalei. Iar periodic, să sintetizeze rezultatele obținute în rapoarte publice de activitate.

FĂRĂ COMENTARII

Procesul de monitorizare a activității Consiliului Municipal Chișinău este anevoios. Lipsa votului electronic, care ar permite cu ușurință să urmărim cum votează fiecare consilier, numărul mare de proiecte de decizie, replicile acide și deseori neconstructive dintre consilieri solicită multă răbdare și dedicație de la oricine își propune să analizeze activitatea aleșilor locali. Acestor provocări se adaugă și o serie de curiozități, abateri și tendințe despre care e bine să știm atunci când apreciem activitatea aleșilor noștri. Am sintetizat în această secțiune informația despre dificultățile consilierilor de a se reuni în ședință, abaterile depistate în activitatea Consiliului Municipal Chișinău, câteva practici controversate și fraze pe care nu recomandăm consilierilor să le mai utilizeze.

SCURTĂ ISTORIE A NUMIRII VICEPRIMARILOR

Conform legii, în cazul în care proiectul de decizie privind alegerea în funcția de viceprimar a candidaturii propuse de primar este exclus de pe ordinea de zi la 2 şedințe consecutive de către consiliul municipal, primarul general numește viceprimarul prin dispoziție.

31 octombrie 2017 - PROIECTUL ESTE EXCLUS DE PE ORDINEA DE ZI PRIMA DATĂ

Pe ordinea de zi a ședinței CMC, cu doar o oră înainte de începerea ședinței, a fost inclus subiectul numirii lui Ruslan Codreanu și Silvia Radu în funcțiile de viceprimari.

Câțiva consilieri s-au arătat surprinși de faptul că ordinea de zi primită anterior diferă de ceea ce se discuta la începutul ședinței și, la propunerea consilierului PSRM Vitalie Mucan, marea majoritate au votat excluderea subiectului menționat de pe agendă.

3 noiembrie 2017 - PROIECTUL ESTE EXCLUS A DOUA OARĂ

Subiectul apare din nou pe ordinea de zi. De data aceasta, excluderea chestiunii a fost propusă de președintele ședinței, Adrian Culai, și aprobată cu 25 de voturi.

Ilian Casu, deși la ședința precedentă votase pentru excluderea subiectului, de data aceasta a avertizat că, dacă acest lucru se întâmplă repetat, Nistor Grozavu va putea numi viceprimarii fără votul CMC.

Veaceslav Bulat a declarat că cele spuse de Cașu sunt insinuări și că este prematur pentru așa declarații.

6 noiembrie 2017 - PRIMARUL NUMEȘTE VICEPRIMARII

Nistor Grozavu îi numește pe Silvia Radu și Ruslan Codreanu în funcția de viceprimari și se retrage din funcția de primar interimar. Astfel, această funcție îi este atribuită Silviei Radu.

EPOPEEA ȘEDINȚELOR

După mai mult de o lună de la ședința din 25 mai la care a fost arestat secretarul CMC, Valeriu Didencu, și 5 încercări eșuate ale PSRM de a convoca consilierii, la 29 iunie 2017 s-a reușit desfășurarea ședinței CMC. Totuși, aleșii municipali nu s-au putut înțelege asupra candidaturii secretarului interimar și au decis să se întrunească, pentru a continua ședința, **la 4 iulie, ora 10.00**.

Concomitent, primarul general a convocat și el o ședință a CMC pe 30 iunie, la care însă nu a fost întrunit cvorumul necesar, fiind prezenți doar consilierii PL. Astfel, acesta a emis o dispoziție de convocare a ședinței pe **4 iulie, ora 10.00** (data și ora care au fost anterior convenite de consilieri la ședința din 29 iunie).

În această situație, consilierii municipali, fără a anunța public, au decis să modifice ora ședinței din 4 iulie și au început ședința la 8.30.

CONSILIERII PROTESTEAZĂ

O practică răspândită în Consiliul Municipal Chișinău a devenit părăsirea ședinței în semn de protest. Când aleșii locali nu sunt de acord cu proiectele care se examinează, modul cum se votează acestea sau că propunerile lor nu sunt acceptate, se retrag de la ședință. În 2017 au recurs la această practică fracțiunile PL și PSRM care au părăsit sala de 13 ori - PSRM - 8 ori, PL - 5 ori. În 6 din 14 cazuri din acest motiv a fost amânată ședința. Mai multe detalii sunt prezentate la Anexa 7.

DUPĂ SCANDAL, VOT UNANIM

Pe data de 14 martie 2017, un proiect de decizie privind prelungirea contractului de locațiune a încăperilor din pasajul subteran de la Circ a stârnit discuții aprinse în Consiliul Municipal Chișinău. Câțiva consilieri municipali au fost nemulțumiți de faptul că proiectul de decizie propus nu conține informații referitoare la suma exactă pe care urmează să o achite locatarul pentru arendarea spațiilor din pasaj și nici despre obligațiile pe care și le asumă privind reparația spațiilor închiriate.

Proiectul de decizie nu a acumulat numărul necesar de voturi și a fost trimis spre **reexaminare**. Consilierul municipal Oleg Onișcenco a solicitat să fie întocmită o notă protocolară către Direcția Transport, ca în mod de urgență să fie convocați agenții economici care arendează, iar direcția să întreprindă măsuri de ameliorare, astfel ca subteranele să fie reparate, iluminate și să nu fie închise pe timp de noapte. Tot el a solicitat ca peste o lună să fie informat Consiliul municipal despre măsurile luate.

La ședința CMC de pe data de 11 aprilie 2017, **același proiect de decizie a fost aprobat într-un minut și 42 secunde**. Fără prezentări. Fără dezbateri. Fără explicații. Cu votul unanim al celor prezenți.

VOTUL ELECTRONIC: A FI SAU A NU FI?

La 17 martie 2017 s-a împlinit un an de la aprobarea votului electronic în Consiliul Municipal Chișinău, iar la 1 iulie 2017 un an de când acesta trebuia să fi fost implementat. Achiziționarea sistemului s-a finalizat abia în februarie 2017, anunțându-se atunci o nouă dată limită pentru ca votul electronic să devină funcțional - 1 aprilie 2017. Și de această dată votul electronic nu a fost implementat. Consilierii continuă să voteze prin ridicare de mână, iar cele două cele mai mari fracțiuni din CMC să se acuze reciproc de indicare greșită a numărului de consilieri prezenți în sală.

ABATERI

Deși, potrivit legii, CMC nu se poate întruni în ședințe ordinare mai rar decât o dată în 3 luni, în anul 2017 au avut loc doar **3 ședințe ordinare** în lunile februarie, aprilie și septembrie.

În perioada **29 iunie - 18 iulie** consilierii au examinat și adoptat proiecte de decizii care nu au fost făcute publice în termenul stabilit de lege (cel puțin cu 3 zile înainte de ședință). Consilierii și Direcția generală relații publice a primăriei au argumentat această abatere prin faptul că ședința a fost convocată de îndată. Totuși, deși ședința a fost de îndată, aceasta s-a desfășurat pe parcursul a **4 zile de ședință**, iar pe ordinea de zi au fost incluse 29 proiecte de decizie. Printre acestea s-au regăsit proiecte importante pentru municipalitate și locuitorii capitalei precum alocarea mijloacelor financiare pentru restabilirea activității poligonului de colectare a deșeurilor solide pe teritoriul comunei Țânțăreni, aprobarea catalogului de prețuri „Transportarea deșeurilor menajere solide în municipiul Chișinău", aprobarea Regulamentului de desfășurare a activității de comerț în municipiul Chișinău, moratoriul construcțiilor, stabilirea unor restricții la executarea lucrărilor de construcții ș.a. La insistența PRIMĂRIA**MEA** serviciul de presă al primăriei a publicat 5 din cele 23 de proiecte de decizii examinate de Consiliul Municipal Chișinău în această perioadă și deciziile finale ale proiectelor.

REȚINERI CNA ÎN TIMPUL ȘEDINȚEI CONSILIULUI MUNICIPAL

Secretarul Consiliului Municipal Chişinău şi doi consilieri au fost reținuți de CNA şi procurori în timpul ședinței din 25 mai 2017. Aceştia au fost vizați în dosare de corupere pasivă, trafic de influență şi depăşirea atribuțiilor de serviciu.

Toți trei și-au recunoscut vina și au fost condamnați cu suspendare.[30]

Valeriu Didencu și-a dat demisia în timp ce era cercetat. El a fost declarat **vinovat de corupere pasivă** pe șapte capete de acuzare. Astfel, a primit o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de doi ani și două luni cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semi-închis, cu amendă de 155.000 de lei și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și funcții de demnitate publică pe un termen de 5 ani și o lună. **Sentința, însă, a fost suspendată** condiționat pe un termen de probă de un an și nu va fi executată, în cazul în care nu va comite o nouă infracțiune. Instanța a mai decis ca de la Didencu să se încaseze în folosul statului sumele de 118.00 de lei și 2.300 de euro, ridicate în cadrul percheziției de la domiciliul acestuia.[31]

30. Portalul Mold-Street, „Mită la primăria Chișinău: de la focuri de artificii la reparații auto și mii de dolari" http://bit.ly/moldstreet

31. Sentința Judecătoriei Chișinău în Dosarul nr. 12-1-43955-24062017, pronunțată la 09.10.17 http://bit.ly/didencu

Oleg Onișcenco a fost **condamnat pentru corupere activă** la doi ani de închisoare cu executare în penitenciar de tip semi-închis cu amendă în mărime de 100.000 de lei. În plus, a fost privat de dreptul de a ocupa funcții publice și funcții de deminate publică pe un termen de 3 ani. În cazul său, **sentința a fost suspendată** pe un termen de probă de doi ani. Pe 25 septembrie 2017, acesta și-a depus mandatul de consilier.[32]

Lui **Ghenadie Dumanschi** i-a fost aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de un an în penitenciar de timp semi-închis și amendă de 100.000 de lei și, în același timp, instanța a suspendat executarea pedepsei pe un termen de probă de un an. Ghenadie Dumanschi deține în continuare mandatul de consilier municipal și participă la ședințele CMC.[33]

32. Sentința Judecătoriei Chișinău în Dosarul nr. 12-1-55203-11082017, pronunțată la 16.10.17 **http://bit.ly/oniscenco**
33. Sentința Judecătoriei Chișinău în Dosarul nr. 12-1-50493-21072017, pronunțată la 04.08.17 **http://bit.ly/dumanschi**

D'ALE CONSILIERILOR

Anexa 1. Ședințe CMC desfășurate în 2017.

Nr.	Data convocării ședinței	Tipul	Zilele de ședință	Președintele ședinței
1	02.02.17	Ordinară	02.02.2017	Ilian Cașu (PN)
			09.02.2017	
2	23.02.17	Extraordinară	23.02.2017	Ion Ștefăniță (neafiliat)
			28.02.2017	
			02.03.2017	
			09.03.2017	
			14.03.2017	
3	11.04.2017	Ordinară	11.04.2017	Oleg Onișcenco (neafiliat)
4	25.04.2017	De îndată	25.04.2017	Liviu Oboroc (PD)
5	11.05.2017	Extraordinară	11.05.2017	Adrian Culai (PLDM)
			25.05.2017	
6	29.06.2017	De îndată	29.06.2017	Bulat Veaceslav (PPEM)
			04.07.2017	
			18.07.2017	
			26.07.2017	
7	26.07.2017*	De îndată	26.07.2017	Adrian Culai (PLDM)
8	07.09.2017	Ordinară	07.09.2017	Ion Ștefăniță (neafiliat)
			12.09.2017	
			19.09.2017	
			20.09.2017	
10	26.09.2017	Extraordinară	26.09.2017	Adrian Culai (PLDM)
			28.09.2017	
			03.10.2017	
11	09.10.2017	Extraordinară	09.10.2017	Adrian Culai (PLDM)
12	31.10.2017	Extraordinară	31.10.2017	Adrian Culai (PLDM)

13	03.11.2017	Extraordinară	03.11.2017	Adrian Culai (PLDM)
14	01.12.2017	Extraordinară	01.12.2017	Adrian Culai (PLDM)
			07.12.2017	
15	18.12.2017	Extraordinară	18.12.2017	Adrian Culai (PLDM)
	22.12.2017	Extraordinară	22.12.2017	Adrian Culai (PLDM)

* La 26.07.2017 consilierii au decis să transmiterea la reexaminare a tuturor subiectelor rămase din ordinea de zi aprobată la 29.06.2017 și închiderea ședinței, convocând în aceeași zi o nouă „ședință de îndată”

Anexa 2. Prezența fracțiunilor și a consilierilor fără fracțiuni la ședințele CMC în 2017

Zilele de ședință	PSRM*			PL			PPEM			PLDM**			PD			PN			PCRM			Ion Stefanita		Ghenadie Dumanschi		Oleg Oniscenco		Total		
	P	T	%	P	T*	%	P	T	%	P	T	%	P	T	%	P	T	%	P	T	%	P	%	P	%	T	%	P	T	%
02.02.2017	18	19	94.74	16	17	94.12	5	5	100.00	2	2	100.00	0	1	0.00	3	3	100.00	3	3	100.00	1	100.00	-	-	-	-	48	51	94.12
09.02.2017	17	19	89.47	15	17	88.24	4	5	80.00	2	2	100.00	1	1	100.00	3	3	100.00	2	3	66.67	1	100.00	-	-	-	-	45	51	88.24
23.02.2017	17	18	94.44	17	17	100.00	2	5	40.00	2	2	100.00	0	1	0.00	3	3	100.00	2	3	66.67	1	100.00	-	-	1	100.00	45	51	88.24
28.02.2017	17	18	94.44	17	17	100.00	4	5	80.00	2	2	100.00	1	1	100.00	3	3	100.00	3	3	100.00	1	100.00	-	-	1	100.00	49	51	96.08
02.03.2017	18	18	100.00	16	17	94.12	4	5	80.00	2	2	100.00	1	1	100.00	3	3	100.00	2	3	66.67	1	100.00	-	-	0	0.00	47	51	92.16
09.03.2017	17	18	94.44	17	17	100.00	4	5	80.00	2	2	100.00	1	1	100.00	2	3	66.67	1	3	33.33	1	100.00	-	-	1	100.00	46	51	90.20
14.03.2017	16	18	88.89	16	17	94.12	5	5	100.00	2	2	100.00	1	1	100.00	0	3	0.00	3	3	100.00	1	100.00	-	-	1	100.00	45	51	88.24
11.04.2017	14	18	77.78	17	17	100.00	4	5	80.00	1	1	100.00	1	1	100.00	1	3	33.33	3	3	100.00	1	100.00	1	100.00	1	100.00	44	51	86.27
25.04.2017	15	18	83.33	14	17	82.35	3	5	60.00	1	1	100.00	1	1	100.00	1	3	33.33	2	3	66.67	1	100.00	1	100.00	1	100.00	40	51	78.43
11.05.2017	18	18	100.00	17	17	100.00	5	5	100.00	1	1	100.00	1	1	100.00	1	3	33.33	3	3	100.00	1	100.00	1	100.00	1	100.00	49	51	96.08
25.05.2017	15	18	83.33	17	17	100.00	5	5	100.00	1	1	100.00	1	1	100.00	1	3	33.33	3	3	100.00	1	100.00	1	100.00	1	100.00	46	51	90.20
29.06.2017	17	18	94.44	0	17	0.00	3	5	60.00	1	1	100.00	1	1	100.00	2	3	66.67	2	3	66.67	1	100.00	0	0.00	0	0.00	27	51	52.94
04.07.2017	18	18	100.00	0	17	0.00	5	5	100.00	1	1	100.00	1	1	100.00	2	3	66.67	3	3	100.00	1	100.00	0	0.00	0	0.00	31	51	60.78
18.07.2017	16	18	88.89	0	17	0.00	4	5	80.00	1	1	100.00	1	1	100.00	2	3	66.67	3	3	100.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	27	51	52.94
26.07.2017	17	18	94.44	9	17	52.94	4	5	80.00	1	1	100.00	1	1	100.00	3	3	100.00	3	3	100.00	0	0.00	1	100.00	0	0.00	39	51	76.47
26.07.2017	16	18	88.89	5	17	29.41	4	5	80.00	0	1	0.00	1	1	100.00	2	3	66.67	2	3	66.67	0	0.00	1	100.00	0	0.00	31	51	60.78
07.09.2017	18	18	100.00	15	17	88.24	2	5	40.00	1	1	100.00	1	1	100.00	1	3	33.33	2	3	66.67	1	100.00	0	0.00	0	0.00	41	51	80.39
12.09.2017	16	18	88.89	15	17	88.24	3	5	60.00	1	1	100.00	1	1	100.00	2	3	66.67	2	3	66.67	1	100.00	1	100.00	0	0.00	42	51	82.35
19.09.2017	18	18	100.00	15	17	88.24	4	5	80.00	1	1	100.00	1	1	100.00	1	3	33.33	3	3	100.00	1	100.00	1	100.00	0	0.00	45	51	88.24
20.09.2017	15	18	83.33	12	17	70.59	2	5	40.00	1	1	100.00	1	1	100.00	2	3	66.67	1	3	33.33	1	100.00	0	0.00	0	0.00	35	51	68.63
26.09.2017	18	18	100.00	14	17	82.35	3	5	60.00	1	1	100.00	1	1	100.00	2	3	66.67	3	3	100.00	1	100.00	0	0.00	0	0.00	43	51	84.31
28.09.2017	15	18	83.33	12	17	70.59	1	5	20.00	1	1	100.00	1	1	100.00	0	3	0.00	2	3	66.67	0	0.00	0	0.00	0	0.00	32	51	62.75
03.10.2017	16	18	88.89	15	17	88.24	3	5	60.00	1	1	100.00	0	1	0.00	1	3	33.33	3	3	100.00	1	100.00	1	100.00	0	0.00	41	51	80.39
09.10.2017	14	19	73.68	17	17	100.00	3	5	60.00	1	1	100.00	1	1	100.00	3	3	100.00	2	3	66.67	1	100.00	1	100.00	-	-	43	51	84.31
31.10.2017	18	19	94.74	17	17	100.00	3	5	60.00	1	1	100.00	1	1	100.00	3	3	100.00	3	3	100.00	1	100.00	1	100.00	-	-	48	51	94.12

03.11.2017	17	19	89.47	12	17	70.59	3	5	60.00	1	1	100.00	0	1	0.00	2	3	66.67	3	3	100.00	1	100.00	1	100.00	-	-	40	51	78.43
01.12.2017	16	19	84.21	9	17	52.94	2	5	40.00	1	1	100.00	1	1	100.00	2	3	66.67	3	3	100.00	1	100.00	1	100.00	-	-	36	51	70.59
07.12.2017	16	19	84.21	11	17	64.71	3	5	60.00	1	1	100.00	1	1	100.00	1	3	33.33	3	3	100.00	1	100.00	1	100.00	-	-	38	51	74.51
18.12.2017	17	19	89.47	17	17	100.00	3	5	60.00	1	1	100.00	1	1	100.00	3	3	100.00	3	3	100.00	1	100.00	1	100.00	-	-	47	51	92.16
22.12.2017	18	19	94.74	15	17	88.24	4	5	80.00	1	1	100.00	1	1	100.00	3	3	100.00	3	3	100.00	1	100.00	1	100.00	-	-	47	51	92.16
Media			90.75			76.27			69.33			96.67			86.67			64.44			84.44		86.67		69.57		34.78			80.85

P - nr. de consilieri prezenți; **T** - numărul total de mandate deținute de fracțiune; **%** - prezența fracțiunii exprimată procentual

* La începutul anului fracțiunea PSRM avea în componența sa 19 consilieri. După excluderea din rândurile fracțiunii a consilierului Oleg Onișcenco, la 23.02.17, aceasta a rămas cu 18 consilieri. Ulterior, după ce Oleg Onișcenco și-a depus mandatul de consilier la 25.09.17, fracțiunea și-a completat rândurile cu următorul candidat de pe lista pentru alegerile locale din 2015, Botea Valerii.

** În primele 3 luni ale anului 2017, reprezentanți ai formațiunii politice PLDM în CMC erau 2. La 29 martie Ghenadie Dumanschi și-a anunțat retragerea din rândul partidului. Astfel, începând cu ședința din 11.04.2017, acesta figurează în calitate de consilier neafiliat, iar formațiunea politică PLDM este reprezentată de un singur consilier municipal.

Anexa 3. Încercări nereușite de desfășurare a ședințelor CMC în anul 2017 (nu s-a adunat cvorumul minim necesar)

Data	PSRM	PL	PPEM	PLDM	PD	PN	PCRM	Ion Stefăniță	Ghenadie Dumanschi	Oleg Onișcenco	Total
06.06.2017	17	0	0	0	0	0	1	1	0	0	19
07.06.2017	16	0	0	0	0		0	0	0	0	16
08.06.2017	12	0	0	0	0	0	1	1	0	0	14
12.06.2017	16	0	0	0	0	0	2	0	0	0	18
20.06.2017	14	0	0	0	0	1	3	1	0	0	19
30.06.2017	0	15	0	0	0	0	0	0	0	0	15
04.07.2017*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17.08.2017	0	2	3	1	0	1	1	1	0	0	9
30.08.2017	0	13	0	1	1	1	1	1	0	0	18
24.10.2017	16	0	0	0	0	3	1	1	0	-	21
27.10.2017	18	0	0	0	0	0	3	1	0	-	22
08.11.2017	0	0	2	1	0	0	3	1	0	-	7
23.11.2017	0	15	3	1	1	0	2	1	0	-	23

* Deși consilierii nu au închis ședința începută la 29.06.17 și au stabilit data următoarei zile de ședință la 04.07.17, primarul Dorin Chirtoacă a emis la 30.06.17 o dispoziție de convocare a ședinței pe 04.07.17, la aceeași oră anterior convenită de consilieri la ședința din 29.06.17

Anexa 4. Prezența nominală a consilierilor la ședințele CMC desfășurate în 2017

Nume Prenume	Fracțiune	2..02	9.02	23.02	28.02	2.03	9.03	14.03	11.04	25.04	11.05	25.05	29.06	4.07	18.07	26.07	26.07	7.09	12.09	19.09	20.09	26.09	28.09	3.10	9.10	31.10	3.11	1.12	7.12	18.12	22.12	Total prezenta	Total sedinte	%
Arusoi Mihail	PL	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	25	30	83.33
Baciu Valeriu	PL	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	23	30	76.67
Botea Valerii*	PSRM	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	7	7	100.00
Botnaru Ghenadie	PCRM	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	29	30	96.67
Basiuc Brînzei-Serghei*	PSRM	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	23	23	100.00
Bulat Veaceslav	PPEM	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	26	30	86.67
Burduja Petru	PSRM	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	28	30	93.33
Chicu Lilian	PL	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	25	30	83.33
Călin Raisa	PL	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	24	30	80.00
Cașu Ilian	PN	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	0	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	24	30	80.00
Ceban Eugenia	PSRM	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	30	30	100.00
Ceban Ion	PSRM	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	26	30	86.67
Ceban Mihail	PL	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	24	30	80.00
Cebanu Ion	PL	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	25	30	83.33
Chirtoca Vasile	PCRM	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	22	30	73.33
Codreanu Ruslan*	PPEM	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-	-	26	27	96.30
Cojocaru Dinari	PSRM	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	28	30	93.33
Cojușneanu Vadim	PL	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	1	1	15	30	50.00
Cordunean Petru*	PSRM	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	16	87.50
Comarov Alexandr	PSRM	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	30	30	100.00
Culai Adrian	PLDM	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	29	30	96.67
Doina Sergiu	PSRM	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	30	30	100.00
Dumnaschi Ghenadie	PLDM/ neafil	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	23	30	76.67
Filipov Vadim*	PSRM	1	1	0	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	7	85.71
Grigorieva Silvia	PSRM	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	30	30	100.00
Gutium Tatiana	PL	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	23	30	76.67
Josan Neofit	PL	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	22	30	73.33
Leadschii Anton	PSRM	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	24	30	80.00
Lungu Mariana	PL	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	0	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	0	0	1	1	22	30	73.33
Lutenco Victor	PPEM	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15	30	50.00
Malniciuc Alexandru	PSRM	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	28	30	93.33
Mucan Vitalie	PSRM	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	29	30	96.67

Nantoi Oazu	PPEM	1	0	0	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	13	30	43.33
Nastas Iurie	PL	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	0	1	1	21	30	70.00
Nemerenco Ala	PPEM	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	0	1	1	21	30	70.00
Oboroc Liviu	PD	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	26	30	86.67
Odințov Alexandr	PSRM	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	28	30	93.33
Onișcenco Oleg*	PSRM neafil	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	-	10	23	43.48
Panuș Elena	PN	1	1	1	1	1	0	0	0	1	0	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	0	0	1	1	0	1	0	1	1	18	30	60.00
Petrea Vasile	PL	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	22	30	73.33
Poleacov Victor	PSRM	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	30	30	100.00
Popa Svetlana	PSRM	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	1	24	30	80.00
Popovschi Ion	PL	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	25	30	83.33
Prisejniuc Eremei*	PPEM	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	3	3	100.00
Roibu Mihail	PL	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	24	30	80.00
Roșca Andrian	PL	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	0	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	21	30	70.00
Șuster Marina	PSRM	0	0	1	1	1	0	1	0	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	30	36.67
Ștefăniță Ion	Neafiliat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	26	30	86.67
Stratulat Ion	PL	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	24	30	80.00
Țipovici Nicolai	PN	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	1	1	1	0	0	1	1	16	30	53.33
Țurcan Nichita*	PSRM	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	12	14	85.71
Topala Iurii	PL	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	24	30	80.00
Vartanean Gaik	PSRM	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	29	30	96.67
Vîsotina Natalia	PCRM	1	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	25	30	83.33
Vitneanski Iuri	PSRM	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	29	30	96.67

*Nu a deținut mandatul de consilier pe parcursul întregului an.

Anexa 5. Numărul de proiecte de decizii asupra cărora fracțiunea / consilierii neafiliați s-au expus prin vot

	PRO	CONTRA	ABȚINERI	SPRE REEXAMINARE
PSRM	222	15	74	23
PL*	750	10	39	53
PPEM*	741	18	51	59
PLDM	781	4	23	61
PD	696	5	24	56
PCRM*	728	19	84	56
PN	252	14	138	20
Ion Stefanita	751	5	36	56
G. Dumanschi	432	0	10	33
O. Onișcenco	311	3	48	20

*Au fost proiecte de decizii pentru care membrii fracțiunii au votat diferit.

Anexa 6. Proiecte de decizii prezentate de consilieri în timpul ședințelor CMC din 2017

Nume Prenume	Partidul	Prezentate	Aprobate	Respinse	Reexaminare
Arusoi Mihail	PL	0	0	0	0
Baciu Valeriu	PL	0	0	0	0
Botea Valerii*	PSRM	0	0	0	0
Botnaru Ghenadie	PCRM	2	1	1	0
Basiuc Brînzei-Serghei*	PSRM	0	0	0	0
Bulat Veaceslav	PPEM	0	0	0	0
Burduja Petru	PSRM	0	0	0	0
Chicu Lilian	PL	2	2	0	0
Călin Raisa	PL	0	0	0	0
Cașu Ilian	PN	0	0	0	0
Ceban Eugenia	PSRM	2	1	1	0
Ceban Ion	PSRM	2	2	0	0

Ceban Mihail	PL	2	0	2	0
Cebanu Ion	PL	1	1	0	0
Chirtoca Vasile	PCRM	8	7	1	0
Codreanu Ruslan*	PPEM	2	2	0	0
Cojocaru Dinari	PSRM	0	0	0	0
Cojușneanu Vadim	PL	0	0	0	0
Cordunean Petru*	PSRM	0	0	0	0
Comarov Alexandr	PSRM	0	0	0	0
Culai Adrian	PLDM	1	1	0	0
Doina Sergiu	PSRM	0	0	0	0
Dumnaschi Ghenadie	PLDM/neafiliat	0	0	0	0
Filipov Vadim*	PSRM	2	1	1	0
Grigorieva Silvia	PSRM	1	1	0	0
Gutium Tatiana	PL	0	0	0	0
Josan Neofit	PL	0	0	0	0
Leadschii Anton	PSRM	0	0	0	0
Lungu Mariana	PL	0	0	0	0
Lutenco Victor	PPEM	4	4	0	0
Melniciuc Alexandru	PSRM	0	0	0	0
Mucan Vitalie	PSRM	0	0	0	0
Nantoi Oazu	PPEM	0	0	0	0
Nastas Iurie	PL	0	0	0	0
Nemerenco Ala	PPEM	0	0	0	0
Oboroc Liviu	PD	0	0	0	0
Odințov Alexandr	PSRM	2	1	1	0
Onișcenco Oleg*	PSRM/neafiliat	2	1	0	1
Panuș Elena	PN	0	0	0	0
Petrea Vasile	PL	2	2	0	0
Poleacov Victor	PSRM	4	1	1	2
Popa Svetlana	PSRM	0	0	0	0
Popovschi Ion	PL	0	0	0	0

Prisejniuc Eremei*	PPEM	0	0	0	0
Roibu Mihail	PL	0	0	0	0
Roșca Andrian	PL	0	0	0	0
Șuster Marina	PSRM	0	0	0	0
Ștefăniță Ion	Independent	1	1	0	0
Stratulat Ion	PL	0	0	0	0
Țipovici Nicolai	PN	0	0	0	0
Țurcan Nichita*	PSRM	0	0	0	0
Topala Iurii	PL	0	0	0	0
Vartanean Gaik	PSRM	0	0	0	0
Vîsotina Natalia	PCRM	2	0	1	1
Vitneanski Iuri	PSRM	0	0	0	0
Total		**42**	**29**	**9**	**4**

*Nu a deținut mandatul de consilier pe parcursul întregului an.

Anexa 7. Părăsirea ședințelor Consiliului Municipal Chișinău de către fracțiunile PSRM și PL

Nr.	Zilele de ședință	Fracțiunea	Motivul	Statut ședință
1	23.02.17	PSRM	Fracțiunea PSRM nu a fost de acord cu continuarea ședinței și a părăsit sala din motiv că dispoziția de convocare a fost semnată cu încălcarea normelor legale.	Ședința a continuat
2	09.03.17	PSRM	Fracțiunea PSRM a solicitat amânarea ședinței pentru ziua următoare. Propunerea nu a acumulat numărul necesar de voturi și fracțiunea PSRM a părăsit sala.	Ședința a continuat
3	11.05.2017	PSRM	Dl Vitalie Mucan, consilier (PSRM), a anunțat că fracțiunea PSRM solicită pauză până joi. La fel, a solicitat ca propunerea sa să fie supusă votului. Nu a fost susținută. PSRM au părăsit sala. Sedința a continuat.	Ședința a continuat
4	04.07.2017	PL	Ion Cebanu (PL) a insistat asupra ilegalității ședinței, precizând că fracțiunea sa, cetățenii și inclusiv presa nu au fost anunțați privind strămutarea ședinței de la ora 10 la 8.30. În semn de protest, liberalii au părăsit sala de ședință.	Ședința a continuat

5	07.09.2017	PSRM	Ion Ceban (PSRM) a declarat că există subiecte la care nu au răspunsuri, inclusiv referitor la cele 11 milioane pentru Apă Canal și trei milioane pentru Ștefan cel Mare. Consilierul a afirmat că nu a primit rapoartele pe care le-a solicitat și cere pauză până marți la ora 10.00. Solicitarea a fost respinsă de ceilalți aleși locali. Fracțiunea PSRM a părăsit sala de ședințe.	Întreruptă
6	12.09.2017	PL	Consilierii au avut mai multe întrebări cu privire la un proiect de decizie (proiectul inițiat de fostul fotbalist Radu Rebeja privind reconstrucția stadionului unui liceu internat din municipiu). PL a solicitat ca proiectul sa nu se transmită la reexaminare și să nu se închidă ședință, ci să se amâne, menționând că în caz contrar părăsesc sala.	Întreruptă
7	19.09.2017	PL	După mai multe acuzații din partea consilierilor PSRM, fracțiunea PL a părăsit sala de ședințe, afirmând că ședința nu este eficientă și se boicotează toate proiectele bune.	Întreruptă
8	26.09.2017	PL	Ion Ceban a acuzat primăria și consilierii liberali de proasta administrare a S.A. „AUTOCOMTRANS", aflată în proces de faliment. Fracțiunea PL a părăsit sala în semn de protest.	Întreruptă
9	28.09.2017	PSRM	Secretarul fracțiunii PSRM, Vitalie Mucan, a solicitat transmiterea tuturor subiectelor de pe ordinea de zi spre reexaminare, din lipsa de informații referitoare la subiectele propuse. Propunerea a fost votată, 16 consilieri s-au pronunțat împotrivă și au continuat ședința. Fracțiunea PSRM a părăsit sala.	Întreruptă
10.	09.10.2017	PSRM	După votarea regulamentului cu privire la comerț ca bază, consilierii au făcut mai multe propuneri, iar PSRM a solicitat să fie luată o pauză de o săptămână, timp în care toate propunerile formulate să fie sintetizate, iar proiectul de decizie să fie votat la următoarea ședință. Propunerea nu a acumulat nr. necesar de voturi și socialiștii au părăsit sala de ședințe.	Ședința a continuat
11	31.10.2017	PL	După ce a refuzat să voteze pentru transmiterea la reexaminare a subiectelor rămase pe ordinea de zi și amânarea ședinței, fracțiunea PL a solicitat o pauză și nu a revenit în sală mai târziu.	Ședința a continuat

12	01.12.2017	PSRM	Președintele fracțiunii PSRM, Ion Ceban a considerat că proiectele de decizie ce urmează trebuiesc revăzute și reexaminate, iar faptul că pe agenda ședinței sunt subiecte funciare și de arendă nu coincide cu agenda fracțiunii. Consilierii au refuzat să participe mai departe la ședință, spunând că proiectele de decizii nu sunt în totalitate pregătite spre a fi examinate.	Întreruptă
13	22.12.2017	PSRM	După 10 subiecte discutate, consilierii PSRM au anunțat că fracțiunea lor nu va participa la votarea proiectelor funciare care se află în continuare pe ordinea de zi și au părăsit sala de ședințe.	Ședința a continuat

PRIMĂRIA**MEA** este o comunitate a cetățenilor care doresc un Chișinău confortabil, accesibil și frumos. Lansat în martie 2016, proiectul promovează ideea unui oraș mai bun, în care autoritățile consultă cetățenii atunci când stabilesc priorități, dezvoltă și implementează politici publice. Democrația este un efort continuu, care nu se limitează doar la ziua votării. Cooperarea sistematică între politicieni și cetățeni, transparența decizională și soluționarea priorităților orașului sunt elemente fundamentale ale acesteia.

Prin intermediul platformei **www.primariamea.md** prezentăm activitatea autorităților municipale într-un mod mai accesibil, care să provoace interesul chișinăuienilor. Odată ce locuitorii capitalei vor urmări activitatea celor pe care i-au ales și se vor implica în procesele decizionale, eficiența acestora se va îmbunătăți. Noi vrem ca aleșii noștri să fie demni de încredere și, din acest motiv, stăm cu ochii pe ei.

Autoarele raportului:
Natalia SLEPUHIN, Cristina VORONEANU

Responsabili de monitorizare:
Polina CERNĂUȚANU, Vlada CIOBANU,
Taisia HARITONOV, Cristina SĂRĂTEANU,
Oleg TOMȘA, Alina VODĂ

Acest raport este realizat în cadrul proiectului „Monitorizarea Consiliului Municipal Chișinău" implementat de Asociația „Primăria MEA", cu sprijinul financiar al Departamentului Buna Guvernare al Fundației Soros-Moldova. Opiniile exprimate în această publicație aparțin autorilor şi nu reflectă neapărat poziția Fundației.

PRIMĂRIAMEA

www.primariamea.md
echipa@primariamea.md